Jaargang 112. Dingsdag, 8 November 1853. No. 89.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND-TURKIJE.

Het eenige nieuws uit de Levant bestaat in eene telegrafische dépêche uit Konstantinopel, gedagteekend den 24sten October, van den volgenden inhoud:

„De Britsche en Fransche vloten zijn binnen de Dardanellen bij Campsche. De Russische beambten hebben zich naar Odessa ingescheept. De onderdanen van Rusland zijn gesteld onder bescherming van den Oostenrijkschen gezant. Aan *Omer*-pacha is bevel gezonden om alle botsing te vermijden. Fransche en Engelsche officieren hebben zich tot dienstneming bij het Turksche leger aangemeld. Het Russische consulaat te Smirna is naar Athene overgebragt. Over het algemeen is het vooruitzigt vredelievend."

Het begint meer en meer duidelijk te worden dat Engeland, tot welken prijs ook, den vrede wil bewaren, en dat Frankrijk alleen den oorlog zou onderstaan, kan bezwaarlijk ingang vinden.

Het gerucht wil dat er niet minder dan drie nota's ontworpen zijn, alle de strekking hebbende om de verwikkelingen op eene minzame wijze te ontknoopen, en tegen alle oorlogzuchtige tijdingen in, die van de zijde van den Donau komen, klemt men zich in de diplomatieke kringen steeds vaster aan het denkbeeld, dat de vrede van Europa niet verstoord zal worden.

Intusschen zijn den 28sten October de Turken, ten getale van 20,000 man, den Donau bij Weddin overgetrokken, en hebben op den linker oever eene stelling ingenomen, door Kalefat zonder tegenstand te bezetten. — Er heeft dus geen gevecht plaats gehad, doch het feit zelf van het overtrekken der rivier, den 28sten, bewijst dat *Omer*-pacha, die, op dien datum, zeker reeds sedert verscheidene dagen het bevel had ontvangen om de vijandelijkheden tot den 1sten November te schorsen, indien zij nog niet waren aangevangen, deze bepaaldelijk als geopend heeft beschouwd door de kanonnade van Isactcha, en gemeend heeft van toen af geen gevolg te moeten geven aan het bevel tot schorsing, dus niet den 1sten November af te wachten.

Deze tijding heeft overigens geen invloed op de fondsenmarkt uitgeoefend, daar de Turken slechts bezit genomen hebben van Kalefat, hetwelk vroeger door de Russen ontruimd was, en men algemeen van gevoelen is, dat de verdere vijandelijkheden zullen voorkomen worden, ten gevolge van de onderhandelingen, welke op dit oogenblik worden gevoerd.

Sommigen beweren dat de vier bemiddelende Mogendheden ten minste eene wapenschorsing tusschen de oorlog voerende partijen zouden kunnen bewerken, tot aan het a.s. voorjaar, ten einde aan een Europeesch congres den tijd te laten om de kwestie te beëindigen. Dit laatste middel zoude echter voor de Porte van alle het meeste onraadzaam zijn; gedurende den winter toch, zou haar leger welligt grootendeels ontbonden worden, en in het voorjaar zou zij genoodzaakt zijn om alle voorwaarden aan te nemen die men haar zoude stellen, daar zij van elk middel tot tegenstand beroofd was, zoowel manschappen als geld. — Men is zelfs niet vreemd aan het denkbeeld, dat *Omer*-pacha in die overtuiging thans de krijgsoperatiën met kracht wil doorzetten.

De *Times* van den 6den dezer meldt als officiëel, „dat een Turksch korps van 2000 man, een bombardement van Bucharest hebbende ondernomen, door de Russen is op de vlugt geslagen en vervolgd. Bij Calefat en Giurgevo, hebben dagelijks schermutselingen plaats."

Uit *Odessa* wordt, d.d. 25sten October, het volgende geschreven:

„De panische schrik ten gevolge der oorlogsverklaring door de Porte, is thans weder geheel verdwenen en men ziet hier met kalmte de toekomst te gemoet, niet twijfelende aan de verzekering eener vrije passage van den Bosporus en hopende op eene eindelijke doch bevredigende beslechting der Oostersche kwestie. Onze graanmarkt, die sedert vele fluctuatiën ondervonden heeft is thans weder zeer vast, en in de beide laatste dagen werden voornamelijk van Genuesche huizen, ca. 15000 tz. zachte tarwe van 19½ a 27 R. gekocht; den laatsten prijs besteedde men voor 1a. Poolsche. — Rogge vast, op 11½ a 12 R. gebouden, op levering per Dec. 12½ R. met een voorschot van 8 R. — *Vrachten* naar Engeland 155 sh."

— Te Konstantinopel heerscht het grootste gebrek aan arbeiders, vermits alle weerbare manschappen dienst in het leger genomen hebben. De *Caradoc* heeft niet een enkelen arbeider kunnen vinden om kolen te laden.

— Uit Kalisch schrijft men, dat de tot het vaste garnizoen van Warschau behoorende troepen van het 2de legerkorps thans alle naar hunne kwartieren teruggekeerd zijn, zoodat een oprukken van dit korps naar den Beneden-Donau vóór het aanstaande voorjaar niet waarschijnlijk is. Vele troepen zijn intusschen ter versterking naar den Caucasus gezonden.

— Zoo als men weet, mogen lucifers, daar zij in Polen een monopolie van den Keizer zijn, niet ingevoerd worden en wordt het invoeren van elk lucifertje met een dag gevangenis gestraft. Op dit oogenblik zucht eene arme Jodin in de gevangenis, omdat zij in Julij een pak van 20 doozen, elk met 1000 stuks lucifers, bij zich had, zoodat hare straf volgens de wet in 20,000 dagen gevangenis bestaat. Zij is ongeveer 50 jaren oud en zoude dus ouder dan 100 jaren moeten worden, om hare straf geheel te kunnen boeten.

DUITSCHLAND.

Twee jonge Hollandsche zendelingen bevinden zicht te Berlijn, om het lager onderwijs in Pruissen te leeren kennen. Zij begeven zich naar Japan.

— Het resultaat der onderhandelingen van de tolconferentiën te Berlijn, betrekkelijk het tarief, is thans bekend. Over het geheel heeft het vroegere tarief weinig verandering ondergaan. Van uitvoerregt zijn vrijgesteld: ruw ijzer van alle soort; kobald, porseleinaarde enz. Voorts is het uitvoerregt op eenige voorwerpen verminderd, als van het zink van 2 op 1 thl. en eindelijk de doorvoertol voor het oostelijk gedeelte van Pruissen op 3⅓ sgr. verminderd. De tollen op manufacturen, granen, enz. blijven onveranderd.

— Bij een' brand te Kassel op den 27sten Oct. zijn vijf menschen onder het instortende gebouw bedolven, waaronder de bekende wakkere burgemeester *Henkel*. Den 30sten zijn deze slagtoffers gelijktijdig begraven.

— Te Leipzig is dezer dagen een uitvoerig werk van *D. Hano*, door platen opgehelderd, verschenen, dat handelt over de kunstmatige aanfokking van visschen.

— Men schrijft uit *Bremen*, dat het monster-proces, betreffende het beruchte Dood-Verbond, waarmede de regtbank dier stad zich bezig hield, eindelijk is ten einde gebragt. Niet minder dan 82 beschuldigden waren in deze zaak betrokken, waarvan 42 tot kortere of langere gevangenis en 25 tot eenvoudige opsluiting zijn veroordeeld; 11 beschuldigden zijn in vrijheid gesteld, terwijl een nog in staat van beschuldiging is gebleven.

— De regtbank te Koningsbergen heeft in de zaak van prof. *Gervinus* verklaard, dat in zijn zoo veel gerucht makend werk, inleiding tot de geschiedenis der 19de eeuw, niets voorkwam, dat aanleiding tot vervolging kon geven, en heeft bevolen, dat de in beslag genomen exemplaren weder vrij gegeven zullen worden.

— Onder de onlangs te Weenen door de krijgsraden uitgesproken vonnissen is er o. a. een, waarbij graaf *v. Bahowsky* veroordeeld is wegens hoogverraad, welke misdaad was gelegen in zijne ondersteuning met geld aan alle vlugtelingen, zijne gemeenschap met uitgewekenen, enz. *Het vonnis is geveld, ofschoon de schuldige reeds voorlang is overleden.*

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 3 November.

De liefhebberij voor schoone paarden neemt in Engeland nog gedurig toe. Voor het bij wedrennen gebezigd paard *Autocrat* werden onlangs 7000 guineas geboden, maar de eigenaar, zekere heer *Cooper*, wilde het edele dier voor dien prijs niet afstaan. Lord *J. Scott* verkocht een ander paard, *Hobble Noble*, aan den heer *Merry* voor 6500 guineas, en men verhaalt dat toen lord *Derby* lord *Scott* vroeg hoeveel hij voor het paard *Reiver*, broeder van *Hobble Noble*, eischte, het antwoord geweest zou zijn: „15 000 ponden sterling en een pairschap."

— De hier aanwezige Perzische gezant is plotseling door zijne regering teruggeroepen; hij vertrekt heden.

— De Engelsche bladen deelen uit officiële bron eene opgave mede van de tegenwoordige sterkte der Britsche vloot. Zij bestaat thans uit 545 oorlogsschepen, in aanbouw of beschikbaar of in dienst, van 10 tot 120 stukken elk. Buitendien zijn er 118 schepen die in de havens dienst doen, en 50 gewapende vaartuigen die langs de kusten tegen sluikerij waken.

Onder deze schepen zijn 180 gewapende stoombooten, van 200 tot 800 paardenkracht, vele met schroefstoomtuig voorzien en alle naar de beste modellen gebouwd voor werkelijke zeedienst.

Deze verbazend groote zeemagt bezigt in vredestijd 40,000 tot 45,000 volwassen zeelieden, 4000 scheepjongens en 12,000 mariniers, zullende dit laatste aantal tot 15,000 vermeerderd worden. Ook kunnen tot de bemanning der Britsche zeemagt de korpsen gerekend worden van arbeiders aan 's rijks werven, die in den wapenhandel en in de bediening van het geschut geoefend zijn; alsmede de kustwachters van het bestuur der inkomende regten.

— Zevenentwintig personen uit de hooge aristocratie alhier, die valsche namen aangenomen hadden, zijn Maandag voor den regter verschenen, wegens beschuldiging van in een geheim speelhuis aan de groene tafel gespeeld te hebben. Hoewel zij in den salon gevonden zijn voor de groene tafel, waarop zich eene roulette te midden van hoopen goud bevond, was het feit ten hunnen laste echter niet bewezen, en werden zij dus op vrije voeten gesteld.

— Sedert eenigen tijd worden door reeders proeven genomen op hunne schepen te ballasten met water in gutta percha-zakken, in stede van eenige andere zware zelfstandigheid; aanvankelijk heeft deze proefneming wel voldaan.

— Gedurende de vorige week zijn te Londen 1617 kinderen geboren en 1144 personen overleden, waaronder 96 aan de cholera.

— De ongeregeldheden te Preston hebben zich herhaald. Bij een' aanval op de zaagmolens werd door hen, die daar ter bescherming waren gesteld, vuur gegeven en een persoon getroffen. Van Wigan werden troepen ontboden, bij wier aankomst de rust reeds was hersteld.

— Ook te Blackburn hebben eenige onlusten plaats gehad, die nog niet zijn kunnen bedwongen worden.

— De schade, door de oproermakers veroorzaakt wordt tusschen de 3- en 4000 £ begroot.

— Het schip *Bombay* heeft van Port-Philip in Australië voor eene waarde van 88,000 ponden sterling goud herwaarts overgebragt.

— Volgens berigten uit Cork, had eene overstrooming aldaar belangrijke schade veroorzaakt. Eenige bruggen waren bezweken. Men telde verscheidene slagtoffers.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 November.

Generaal *Baraguay d'Hilliers*, wiens benoeming eindelijk in den *Moniteur* verscheen, is vertrokken, na tweemaal bij den Keizer ten gehoore te zijn toegelaten, van wien hij zijne instructiën regtstreeks ontvangen heeft, waaromtrent dan ook niets is uitgelekt. De generaal wordt door een' talrijken staf vergezeld, het getal waarvan, zoowel als de bedoeling waarmede, tot vele uiteenloopende gevoelens aanleiding geeft.

Den dag vóór zijn vertrek, moet hij aan een' zijner vrienden het volgende hebben gezegd: „Men maakt uit mijne zending allerhande, voor het behoud van den vrede ongunstige, gevolgtrekkingen; ik kan u den inhoud mijner instructiën niet mededeelen; weest er echter zeker van, dat haar inhoud anders is, dan men vreest; gij zult zien, dat ik den vrede sluit."

Men verzekert, dat de Keizer aangaande deze zending gezegd heeft: „een Russische *Menzikoff* heeft de zaak begonnen, een Fransche *Menzikoff* zal haar ten einde brengen.

„Het is vooral omdat bij maar één' arm heeft en een overblijfsel is van onze groote oorlogen, dat hij de Turken en heel de diplomatie ontzag zal inboezemen."

— De maarschalk *Narvaez* heeft gisteren Parijs verlaten, om zich naar Spanje te begeven; de Koningin *Maria Christina* zal den 8sten of 9den vertrekken.

— Alhier zijn redacteurs en teekenaars van de *Illustrated News* van Londen doorgereisd, die zich naar Walachije en Romelie begeven, ten einde artikels en teekeningen voor dat weekblad te vervaardigen.

— De *Moniteur* bevat het berigt, dat de minister van binnenl. zaken ontdekt heeft, dat de parkementen, welke door de artillerie tot de patronen voor het grof geschut gebezigd werden, grootendeels afkomstig waren van oude archieven, welke bij verschillende gelegenheden waren verstrooid geworden. De minister van oorlog heeft hierop orde gesteld en alstoen is gebleken, dat van 4000 patronen, welke weder losgemaakt zijn, 3000 belangrijke bescheiden voor de Fransche geschiedenis bevatten. Onder andere belangrijke stukken noemt men 1200 bladzijden met huishoudelijke aanteekeningen van de oude Fransche Koningen *Karel VI*, *Karel VII*, *Lodewijk XI*, *Karel VIII*, *Lodewijk XII*, *Frans I*, enz. Deze stukken moeten zeer belangrijk zijn. Buitendien meldt men, dat men in de bedoelde geschuts-patronen nog gevonden heeft ongeveer 1200 bescheiden van de voormalige rekenkamer van Dauphiné en wel van zeer belangrijken aard, handelende over investituren van de 13de eeuw, enz., chartes van de vorsten en heeren van Dauphiné en Savoye; voorts 700 chartes van de kerk van Meaux, Pauselijke bullen, openbare brieven van de Koningen *Lodewijk de H.*, *Philips de Stoute*, *Philips de Schoone*, enz.; 500 stukken uit de archieven van Artois en Vlaanderen, stedelijke begrootingen, enz., enz.

— Aan de *Indépendance Belge* wordt uit Parijs, onder dagteekening van den 2den dezer, het volgende geschreven: „Het schijnt dat sedert eenigen tijd woelingen binnen 's lands de waakzaamheid van ons gouvernement vereischen. Te Tours hebben belangrijke arrestatiën plaats gehad, ten getale, naar men zegt, van wel dertig. Men spreekt van de ontdekking van een geheim genootschap, hetwelk op een zeer sterken en breeden voet was ingerigt, en men zegt dat in een' kelder te Tours een zeker aantal gegoten ijzeren pijpen gevonden zijn van meer of minder grooten omvang en bestemd om voor geschutloopen te dienen. Men voegt er bij, dat de ontdekkingen te Tours in verband staan met de zaak die onlangs te Parijs tot dergelijke maatregelen heeft gegeven, en uit hoofde van welke eene regtsvervolging begonnen is tegen lieden van naam onder de democratische partij."

Uit Nantes wordt gemeld dat drie gegoede ingezetenen dier stad gevankelijk naar Parijs gebragt zijn als verdacht van zamenzwering; en uit Ribérac, dat aldaar een oproerig geschrift aangeplakt is gevonden, versierd met de afbeelding eener roode vrijheidsmuts en vol smaadtaal tegen den Keizer.

In een der te Tours uitkomende dagbladen leest men: „Eenige dagen geleden is een zeker aantal personen alhier en in de omstreken in hechtenis genomen. Wij vernemen thans dat te Veretz bij eene huiszoeking in een' zeer diepen kelder twee zeer hecht zamengestelde houten mortieren gevonden zijn, die in geval van opstand als geschut dienen moesten. Deze kelder was in gebruik bij eenen wagenmaker, die terstond in hechtenis is genomen."

— De bekeeringen tot het Protestantisme nemen op eene buitengewone wijze toe, niet alleen in het diocese van Mans en in het kanton Genève, maar in het zuiden en in het diocese van Séez. Vele meenen, dat dit weldra nog meer algemeen zal worden.

— Het geschil tusschen het bewind van Frankrijk en Napels gerezen over de quarantaine door laatstgenoemd gouvernement aan eenige Fransche officieren opgelegd, is geheel weggeruimd. De gezant van Napels te Parijs heeft aan het bewind des Keizers de meest voldoende ophelderingen gegeven.

— Van wege het Pauselijk bewind is een officiële staat medegedeeld van de soldaten van het Fransche bezettingsleger, dat, zoo als men weet, 8000 man bedraagt, welke door de tusschenpoozende koortsen zijn aangetast. Dit bedraagt niet minder dan 3143 man.

— De klerikale partij in Piëmont is hoogst verbolgen over de komst van den heer *Ratazzi* aan het bewind. Deze minister is namelijk voornemens, om bij de aanstaande opening der kamers, aan te bieden de wet op het burgerlijk huwelijk, — die op de incamaratie van de goederen der geestelijkheid, — en de herziening van het strafwetboek, wat betreft het godsdienstige vraagpunt, ten einde daaruit te doen verdwijnen de verouderde bepalingen tegen de vrijheid van geweten.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

In het antwoord der regering op het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten Generaal betreffende het op nieuw aan de Tweede Kamer aangeboden ontwerp van wet betrekkelijk het bouwen enz. binnen zekeren afstand van de vestingwerken van den Staat, verklaart de minister van oorlog, dat, indien de regering eene geheel vrije keus had tusschen de stelsels, welke hier in aanmerking komen, zij ongetwijfeld zou terugkeeren tot de aanvankelijk in toepassing gebragte meening, dat van geene schadevergoeding sprake behoort te zijn, dat is, in hare schatting, het meest zuivere stelsel. Doch het is bekend, dat de bepalingen, omtrent de schadevergoeding, van de zijde der regering zijn voorgesteld bij wijze van concessie aan de meening van velen, dat billijkheid het openstellen der gelegenheid tot het erlangen van schadevergoeding, in dit geval vorderde. Het was de pligt der regering, alles wat in haar vermogen was aan te wenden, om eene wet tot stand te brengen, waarvan de grootst mogelijke behoefte bestaat, en zij mogt en kon toegeven, omdat dit geschieden kon, zonder hare eigenlijke overtuiging op te offeren, namelijk dat het hier geldt eene eigendomsbeperking, krachtens een regt van den Staat, niet eene onteigening ten algemeenen nutte; want in haar stelsel heeft de in zijn eigendom beperkte geenerlei regt op schadevergoeding, doch kan hem wel, indien werkelijk schade geleden wordt, deze op grond van billijkheid toekennen. Uithoofde van de onberekenbaar schadelijke, ja onherstelbare gevolgen, die het verwerpen der wets-voordragt zou hebben, wenscht de regering ernstig, dat de leden, die het beginsel van schadevergoeding bestrijden, des noods liever hunne meening ten offer zullen brengen, dan, door daaraan vast te houden, medewerken tot den noodlottigen staat van zaken, die het gevolg zou moeten worden van het afstemmen van het onderhavige wets-ontwerp.

Behalve eenige weinige minder belangrijke wijzigingen, heeft de regering de volgende bijvoeging bij art. 14 vastgesteld: De gevangenisstraf wordt niet toegepast, dan nadat de veroordeelde, tot de betaling der boete aangemaand zijnde, binnen twee maanden, sedert die aanmaning, de boete niet heeft voldaan."

'sGRAVENHAGE, 3 November.

Het heeft Z. M. behaagd ook de afdeeling Groningen van het *Metalen Kruis* onder HD. beschermheerschap op te nemen. De leden van de Utrechtsche en Leidsche studentenkorpsen, die in 1830 zijn uitgetrokken, maken geene zwarigheid zich aan de genoemde vereeniging aan te sluiten.

— Z. M. heeft benoemd tot secretaris-generaal bij het departement van justitie, mr. *C. C. E. d'Engelbronner*, thans referendaris, en tot referendaris bij hetzelfde depart., *J. A. van Iterson*, thans hoofdcommies.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. den heer mr. *U. W. F. Gezius*, proc.-generaal bij het prov. hof in Limburg, benoemd tot commandeur der orde van den Eikenkroon.

— H. M. de Koningin, benevens de jeugdige prins zijn heden middag te 3 uur van HD. buitenlandsche reis in goeden welstand aan het paleis in de residentie aangekomen.

— Naar men verneemt, zal Z. K. H. de Prins *van Oranje*, met den aanvang des volgenden jaars, zijne studiën voortzetten aan de hoogeschool te Leiden; als wanneer in verband daarmede, het 1ste bataljon grenadiers, waarbij Hoogstdezelve als 1ste luitenant is ingedeeld, thans te Delft, naar Leiden zal vertrekken om aldaar garnizoen te houden, terwijl het 2de bataljon van het 8ste regement infanterie, thans te Leiden, gemeld bataljon te Delft zal vervangen. (*Zond.bl.*)

— Men wil weten dat er eene ministeriële verandering op til is. De heer *van Reenen* zou de portefeuille van binnenl. zaken verwisselen met die van Hervormde eeredienst, terwijl de portefeuille van binnenl. zaken zou worden opgedragen aan den heer *de Kempenaer* of aan den heer *van der Heim van Duivendijke*, commissaris des Konings in de provincie Zuid-Holland. Men zegt voorts, dat terwijl de heer *de Kempenaer* meer in gunst staat bij het ministerie, daarentegen de heer *van der Heim* voor de bedoelde betrekking van hooger-hand meer geschikt wordt gerekend. (*Grondwet.*)

— De heer *G. Greven*, math. en phil. nat. doct. te Utrecht, is benoemd tot 2den onderwijzer in de wiskunde aan het stedelijk gymnasium te Leiden.

— Volgens den *Nederlander*, is dr. *N. Beets*, predikant te Heemstede, andermaal door de Synode der Nederduitsche Hervormde Kerk aan de Kaap de Goede Hoop tot hoogleeraar aan het aldaar op te rigten Theologisch Seminarium beroepen.

AMSTERDAM, 5 November.

Voor de kamer van correctie van de arrondissements-regtbank alhier stond gisteren en eergisteren teregt de persoon van *G.*, beschuldigd van opligting. Uit het gehoudene verhoor van getuigen bleek hoofdzakelijk, dat de besch. verschillende personen, zonder dat deze zulks wisten, in overdrevene speculatiën in loterij wist te lokken, waarbij deze lieden groote verliezen leden. Hij haalde hen hiertoe over, door op te geven, dat hij agent was van eene voorname vereeniging van vrijmetselaren, te Utrecht gevestigd, die het geluk van deze lieden wilde en hen aandeel gaf in hare speculatiën in Spaansche effecten, waarvan de winst zeker was, maar van geheime combinatiën afhankelijk. Heden heeft de substituut officier van justitie, mr. *Hartogh*, in een uitvoerig requisitoir de beschuldiging volgehouden en eene veroordeeling tot vijf jaren gevangenis en twee boeten, elk van 1500 guldens, gevraagd. De raadsman van den beschuldigde, mr. *J. van S. Mulder*, beweerde hoofdzakelijk, dat, uit een juridiek oogpunt, er geene opligting plaats had gehad, omdat er steeds eene waarde, geëvenredigd naar de in deze ondernemingen gewaagde gelden, was gebleven onder de personen, die besch. zoude hebben opgeligt.

— Door de commissie tot beoordeeling der voorwerpen van de thans nog geopende tentoonstelling van bouwmaterialen zijn toegewezen zes gouden, 47 zilveren en 80 bronzen medailles. Gouden medailles zijn toegekend aan: de koninklijke grofsmederij te Leiden, voor staafijzer; *de Villers & Co.* te 's Hage

marmeren schoorsteenmantels; *E. March* te Charlottenburg, gebakken steenen ornem.; *L. J. Schutz* te Zeist, gegoten zink-ornamenten; *J. D. J. Teixeira de Mattos*, marmeren schoorsteenmantels; *M. C. Martijn* te Zeist, gebakken steenen ornementen.

— Men verzekert dat heden alhier door den heer *A. Ruyssenaers*, afgetreden direkteur en oorspronkelijk concessionaris van den onderzeeschen telegraaf tusschen de Nederlandsche en Engelsche kusten, per deurwaarder is beslag gelegd op de in der tijd door den heer *J. Lewis Ricardo* bij de Nederl. regering gestorte cautiegelden, ten bedrage van *vijftigduizend Nederlandsche guldens.*

— Men verneemt met genoegen, dat van wege de te Haarlem gevestigde Hollandsche maatschappij van wetenschappen de aanzienlijke som van *f* 2000 ter beschikking is gesteld van de commissie ter oprigting van een standbeeld voor *Lourens Janszoon Coster*, — als eene bijdrage tot het vervaardigen van het voetstuk, waarop dat beeld behoorlijk zal kunnen worden geplaatst.

— Bij de te Haarlem plaats gehad hebbende herstemming tot verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal is met 609 stemmen verkozen, de heer mr. *J. Heemskerk, Bz.*

(Op den heer mr. *H. A. A. van Berkel* waren 287 stemmen uitgebragt.)

— De electrieke klokken, vervaardigd door den heer *J. B. M. Bekking*, waarvan vroeger reeds melding is gemaakt, zijn dezer dagen te Rotterdam in werking gebragt. Zij zijn geplaatst in de gas-lantarens op de hoeken van eenige druk bezochte straten, en voldoen zeer goed.

— In de maand October van het volgende jaar zal te Arnhem eene nationale tentoonstelling van landbouw-werktuigen worden gehouden.

— Onlangs meldden wij den verkoop van een' kostbaren diamant aan den Nederlandschen consul te Rio-Janeiro, den heer *Wijlep.* Die diamant weegt 254½ karaat.

— Op den 30sten October is te Heerjansdam verlost van drie welgeschapen kinderen (2 zoons en eene dochter, waarvan een doodgeboren) de vrouw van *A. Dam*, geadsisteerd zijnde door den chir. en vroedm. *G. A. Nolen*, aldaar.

— Men leest in het officiële dagblad van St. Domingo, in dato den 6den October 1853: Laatstelijk deelden wij mede, dat het gouvernement iemand benoemen moest, die, voorzien van de noodige volmagt daartoe, naar Curaçao moest vertrekken, om een traktaat van vriendschap, handel en scheepvaart te sluiten met Z. M. den Koning der Nederlanden. Dezer dagen is dan ook werkelijk door den president dezer republiek daartoe benoemd de heer *Manuel J. Delmonte*, president van het hof van justitie, die in weinige dagen van hier naar zijne bestemming vertrekken zal.

’s HERTOGENBOSCH, 4 November.

Naar wij van goederhand vernemen, is te Helmond alles tot de orde teruggekeerd. Vier personen zijn in hechtenis genomen en naar Eindhoven gebragt. Bij hunne gevangenneming moet zich een vrij ernstig verzet onder de werklieden hebben geopenbaard; de overhand is echter aan de justitie gebleven.

STEENWIJK, 1 November.

Gisteren is een landbouwer uit de gemeente Steenwijkerwold bij een' zilversmid ter dezer stede geweest met een groot stuk goud, hetwelk hij bij eenige vertimmeringen aan zijn huis onder den grond gevonden had; de waarde daarvan is in evenredigheid der grootte vrij belangrijk, maar kan vooralsnog niet worden opgegeven.

LEEUWARDEN, 5 November.

Wederom zijn 43 runderen afgemaakt, door longziekte aangetast. — Totaal 8774 runderen.

— Heden namiddag is van hier wederom een detachement infanterie, sterk 15 manschappen, naar het dorp Birdaard vertrokken, daar men er op nieuw de orde door de arbeiders aan de slatting der Dokkumer-Ee bedreigd acht.

— Naar wij vernemen, heeft jhr. mr. *C. L. van Beyma*, zijne benoeming tot lid van het collegie van Ged. Staten *niet* aangenomen.

ASSEN, 4 November.

Met genoegen kunnen wij mededeelen, dat gedurende het aanstaande winter-saizoen wederom als in vorige winters een detachement van het 4e regement dragonders, ter sterkte van 1 wachtmeester, 2 korporaals en 10 dragonders, in deze provincie zal geplaatst worden, om dienst te doen als hulp-marechaussée.

— Door Z. M. den Koning is goedgekeurd het houden eener veemarkt te Diever, op den 11den Augustus van ieder jaar, of op den 10den dier maand, wanneer de 11de Aug. op eenen Zondag invalt.

— Naar wij vernemen, heeft het bestuur van Zwolle zich ongenegen verklaard, om mede te werken, dat er een tweede scheepsveer tusschen Assen en Zwolle worde opgerigt.

— Te Valthe en Odoorn heerschen reeds sedert geruimen tijd besmettelijke koortsen; er zijn drie personen aan overleden en 14, voor zoo ver bekend, daaraan nog lijdende; ook in andere gemeenten dezer provincie vertoonen zich dezelve weder. Vooral worden jeugdige en sterke menschen aangetast.

Staten der provincie Groningen.

Zitting van Maandag den 7den November.

Er zijn 39 leden tegenwoordig; afwezig: de heeren TONCKENS, MESDAG, BORST, WICHERS, ALLERSHOF en HOOITES.

De notulen worden gelezen en goedgekeurd, waarop aan de orde wordt gesteld de beraadslaging over het rapport betrekkelijk het maken van wijzigingen in het reglement op de paardenfokkerij in deze provincie.

De heer VAN ROIJEN zegt, dat de menigte werkzaamheden, die de leden in de laatste dagen hebben bezig gehouden, hem belet hebben het rapport in behoorlijke overweging te nemen, ’t geen hij ook meent, dat met andere leden het geval is; weshalve hij voorstelt de beraadslaging te verdagen tot Woensdag.

Dit voorstel, door andere leden ondersteund, wordt aangenomen.

Hierop wordt, bij monde van den heer DIEPHUIS, het centraal verslag uitgebragt over het ontwerp-reglement op het toezigt der wegen in deze provincie, op welks algemeene strekking in geene der afdeelingen aanmerkingen zijn gevallen. Op onderscheidene artikelen van het ontwerp-reglement zijn in de afdeelingen wijzigingen voorgesteld.

De voorzitter zegt, dat thans, ingevolge het reglement van orde, de tijd voor de beraadslaging zou moeten worden bepaald; daar evenwel de aanmerkingen op het reglement niet gering in aantal zijn, zou, bij de gewone wijze van behandeling, elke verandering, in den vorm van amendement, schriftelijk moeten worden ingediend en daar nu dit veel tijd zou vorderen en bovendien de eenheid van het reglement er ligt door zou worden gekwetst, zoo stelt hij als meer doelmatig voor, het reglement met eene nota van wijzigingen te renvoijeren aan Ged. Staten, met uitnoodiging om, onder in achtneming van deze, het reglement te herzien en het dan weder aan de overweging der Staten te onderwerpen in eene buitengewone vergadering, zoo daartoe ’s konings goedkeuring zal zijn verkregen. — Geen der leden zich hier tegen verklarende wordt dit voorstel aangenomen.

Verder worden nog de beide volgende rapporten uitgebragt:

1) bij monde van den heer VAN SLOOTEN, op de voordragt van Ged. Staten nopens de verdeeling der tolontvangst aan den tolboom te Kloosterbuil. (Zie zitting van Dingsdag sub 13) — De commissie is eenparig van gevoelen, dat de voordragt dient te worden aangenomen, weshalve zij voorstelt Ged. Staten te magtigen om met den raad der gemeente Meeden eene overeenkomst te sluiten op den voet van gelijke verdeeling, hetzij dan bij gaardering, hetzij bij verpachting. — Ter griffie gedeponeerd, om aan de orde te worden gesteld op morgen.

2) bij monde van den heer R. A. QUINTUS, op het door zed. gedane voorstel tot wijziging van art. 9 van het reglement ter voorkoming van het overbrengen of de voortplanting der heerschende longziekte onder het rundvee in de provincie Groningen (zie zitting van Woensdag sub. 3). — Hoezeer gecommitteerden eenstemmig deelen in het gevoelen van den voorsteller, dat het vrije handelsverkeer zoo veel mogelijk dient te worden bevorderd, zoo achten zij het echter onraadzaam, genoemd artikel te wijzigen, omdat het hun, bij eene aandachtige lezing, toeschijnt geen gevaar op te leveren om niet aan het subsidiair voorstel, gevolg te kunnen geven. Gecommitteerden verlangen geen vrij vervoer van vee, zonder genoegzamen waarborg bij den invoer van buiten tegen de longziekte en stellen, uit overweging van een en ander voor, te besluiten: Ged. Staten uit te noodigen om art. 9 van het reglement zoodanig te willen verstaan en uit te voeren, dat het aan ieder houder van vee uit binnengemeenten van deze provincie afkomstig, alwaar geene longziekte heerschende is, zal vrijstaan, zijn vee binnen de grensgemeenten te vervoeren, mits de vervoerder op de eerste aanvrage toone, dat het door hem vervoerd wordende vee afkomstig is uit eene gemeente dezer provincie, alwaar geene longziekte heerschende is, en wel door een schriftelijk bewijs, afgegeven door het bestuur der gemeente — en voorts, ter voorkoming van misbruik de gemeentebesturen aan te schrijven om te zorgen, dat het vee, door de grensgemeenten te vervoeren, van een kenmerk worde voorzien, door branding op een der hoorns of schoenen. — Ter griffie, om te worden behandeld op morgen.

Geene commissiën meer gereed zijnde rapport uit te brengen wordt de zitting opgeheven tot morgen des voormiddags te 11 uur.

GRONINGEN, 7 November.

Volgens aangifte bij de plaatselijke geneeskundige commissie zijn van Vrijdag tot heden namiddag 3 ziektegevallen bijgekomen; hersteld geene; overleden 1, in behandeling 6.

— Hebben wij reeds nu en dan onze lezers opmerkzaam gemaakt op de zonderlinge verschijnselen, door sommigen van den zoogenaamden tafeldans en tafelspraak opgegeven en hunne aandacht gevestigd op de onderscheidene gevoelens, die daarover ook door bekende natuurkundigen in het buitenland zijn uitgebragt, wij meenden dan ook nu niet met stilzwijgen te mogen voorbijgaan de redevoering door onzen geleerden stadgenoot dr. W. GLEUNS, JR., in de laatste vergadering van het Natuurk. Genootschap over dat onderwerp gehouden. Nadat de spreker herinnerd had, hoe deze zaak in den laatsten tijd schier ieders aandacht heeft bezig gehouden en zoowel daarom als om de misbruiken, die er van worden gemaakt en het erge bijgeloof, waartoe het bij sommigen aanleiding geeft, voorzeker wel eene opzettelijke beschouwing verdiende, en nadat hij het zonderlinge verschijnsel had geschetst, zoo als het door verschillende personen was waargenomen en medegedeeld, — trachtte hij aan te toonen, dat de oorzaak van beweging niet in de tafel of eene daarin opgewekte en tot dusver onbekende kracht was gelegen, maar in de personen, die door mechanieke drukking en schuiving het verschijnsel te weeg bragten, zonder dat zij zich dit bewust waren, en dat alzoo de beweging zelve mechanisch konde en behoorde verklaard te worden. Verder toonde hij aan, uit de opsomming van veelvuldige analoge verschijnsels, dat de mensch ook in vele andere gevallen denkt en handelt zonder er heldere bewustheid van te hebben, terwijl hij eindelijk voor het dwaze en godonteerende bijgeloof waarschuwde, waartoe de tafelbewegingen nu reeds aanleiding geven, daar er voorbeelden zijn, dat men door middel van de zoogenoemde tafelspraak een' blik in de toekomst wil werpen, die door het Opperwezen, zoo wijs als goed, voor ons in heilig donker is gehuld.

De spreker zou zeker aan ’t verlangen van menigeen voldoen, als hij zijne rede liet drukken, opdat ook zijne stem, met die van anderen, zoo veel mogelijk moge medewerken ter bestrijding van dwaling en bijgeloof, dat, zooals ook door hem teregt is aangemerkt, te gevaarlijker is nu het onder het masker der wetenschap dreigt binnen te sluipen.

— Naar men verneemt, is bij besluit van den heer Commissaris des Konings in deze provincie, van den 4den dezer maand, de opheffing bepaald van de van besmettelijke longziekte verdachte kringen rondom de stallen van de heeren W. R. MEURSING en S. MEIHUIZEN Sz., te *Hoogezand*, en het land van den laatstgemelden te *Kolham* (gemeente *Slochteren*), waar zich die ziekte vertoond had, afgepaald, als hebbende zich sedert de laatste vier maanden in dien omtrek geene verdere sporen van deze verderfelijke ziekte vertoond.

Deze tot hiertoe als van longziekte besmet of verdacht verklaarde kringen waren de laatste, welke binnen deze provincie bestonden. Er is dus een tijdvak van vier maanden verloopen, sedert zich de laatste verschijnselen dezer ziekte in dit gewest hebben geopenbaard.

En daar het tijdvak van vier maanden wordt beschouwd als een termijn, die genoegzamen waarborg oplevert om de vrees voor ontwikkeling van de veelal lang verborgene kiemen dezer ziekte te doen verdwijnen, zoo kan men het voor genoegzaam zeker houden, dat deze provincie thans van alle besmetting van de aldaar geheerscht hebbende longziekte is gezuiverd, voor zooveel er onverhoopt in de laatste dagen geene nieuwe met deze ziekte besmette runderen mogten zijn ingevoerd.

Tegen dit laatste worden echter, voor zooveel de bestaande wetten en verordeningen zulks toelaten, door het provinciaal bestuur de meest krachtdadige middelen aangewend. Men mag zich dus vleijen, dat men in deze provincie het gevaar dezer ziekte thans is te boven gekomen, en eenige hoop koesteren, dat de ten dezen genomen maatregelen onder den zegen des Allerhoogsten het op nieuw uitbreken en voortplanten dezer ziekte binnen de provincie zullen kunnen voorkomen, of althans zullen verhinderen, dat deze verwoestende ziekte zich weder in die mate in verschillende gedeelten van dit gewest uitbreidt, als in het laatste eenjarige tijdvak heeft plaats gehad.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 2den dezer is benoemd tot griffier bij het provinciaal geregtshof te Groningen, mr. E. T. DE JONGH, thans substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Winschoten.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 24sten Oct. j.l. is op pensioen gesteld C. G. ROORDA, 1ste luit. bij het 8ste reg.

— Bij besluit van den 4den dezer. heeft Z. M. goedgevonden het eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen, ingesteld bij Hoogstdeszelfs besluit van den 5den December 1851, toe te kennen o.a. aan E. BOSSE, L. WICKENHAGEN, J. JANSEN en H. TAK, allen muzikanten bij de dienstdoende schutterij te Groningen, en aan B. BAKKER, voormalig korporaal bij de dienstdoende schutterij te Groningen, thans wonende te Nieuw-Buinen (Drenthe).

— Na voorafgaand vergelijkend examen, is, bij beschikking van den minister van binnenlandsche zaken, benoemd tot opzigter van den waterstaat in het 1ste distrikt (Groningen), HARMANNUS RAAMMAKER.

— In de verschillende godsdienstoefeningen der Ned. Herv. gemeente alhier is gisteren, bij het uitgaan der kerken gekollekteerd de som van *f* 292,43, ten behoeve van noodlijdende kerken en personen.

— Door het kantongeregt alhier, zitting houdende ter zake van politie-overtredingen, zijn ter teregtzittingen van den 22sten en 29sten October j.l. 14 personen veroordeeld tot gevangenisstraf of geldboete, wegens het vervoer van vuilnisstoffen na het bepaalde uur, en 10 personen tot dezelfde straffen, wegens het bezoeken der tapperijen en kroegen na 10 uur des avonds.

— Door het 2de bataljon van het 7de regement infanterie, het 8ste regement depot bataljon, alsmede de alhier in garnizoen liggende Limburgsche jagers, zijn heden morgen op het exercitieplein, buiten deze stad gelegen, onder kommando van den majoor ROELANTS van het 7de regement infanterie, voor den heer generaal-majoor, provincialen kommandant van Groningen Friesland en Drenthe, onderscheidene militaire bewegingen uitgevoerd.

— De metselaarsknecht HARMANNUS DE JONG had Zaturdag l.l. het ongeluk, terwijl hij mede werkzaam was tot den opbouw van een drietal nieuwe woonkamers in de Kruisstraat, onder een stuk muurwerk te geraken, ten gevolge waarvan hij eenige wonden heeft bekomen. Hij is ter verpleging naar het R.-Katholijke gesticht van liefde en weldadigheid vervoerd.

— Volgens berigten waaraan wij meenen eenig geloof te mogen hechten, zou de benoeming van den hoogleeraar JONCKBLOET te Groningen, in plaats van den hoogleeraar DE VRIES, ofschoon door velen verlangd, minstens twijfelachtig zijn.

Dit zouden wij betreuren; omdat, bij de bezwaren tegen zijne politieke en godsdienstige denkwijs, te weinig op den eigenlijken toestand onzer tijden en onzer akademiën gelet wordt, en vooral omdat door algemeen bekende verdiensten omtrent de studie onzer taal, de hoogleeraar JONCKBLOET naar het oordeel schier van allen die tot oordeelen bevoegd zijn, *op dezen leerstoel een verkregen regt heeft.* (*Nederlander.*)

— Naar wij vernemen, heeft op den 3den dezer te *Veendam* eene vergadering plaats gehad van landbouwers en belangstellenden in den landbouw, waarin besloten is tot het oprigten van eene afdeeling Bellingwolde, van de maatschappij van landbouw in deze provincie. Zoodra de afdeeling door het hoofdbestuur als zoodanig zal zijn erkend, zal er worden overgegaan tot de verkiezing van een bestuur, en het vaststellen van een reglement, waarnaar in ’t vervolg gewerkt zal moeten worden.

— Nadat men lang tusschen hoop en vrees had verkeerd, is toch eindelijk in den nacht van Donderdag op Vrijdag door den deurwaarder HEFTING van Uithuistermeeden, bijgestaan door twee veldwachters te Uskwerd, gearresteerd de persoon van D. L. BORKHUIS, bijgenaamd DERK RAAPSTROO, welke wordt beschuldigd van korenhalmen (haver) uit het land van den landbouwer WIENINGA aldaar te hebben ontvreemd.

— Het volgende berigt men ons uit *Nieuw Buinen* den 4den Nov.: „Gisteren waren we getuige van eene treurige plegtigheid. Het lijk van JAN GROTEN, voor 28 jaren de eerste bewoner dezer veenkolonie, werd alhier ter aarde besteld. Het nieuwe, hoewel nog niet geördende kerkhof, de eerste bewoner dezer plaats en nu eersteling op het nieuwe kerkhof, de daarbij staande nieuwe kerk, de nieuwe klok met hare doodstoonen, al dit nieuwe trof ons, als ook de korte maar krachtige rede bij het graf uitgesproken door den weleerw. heer DRIESMAN, die de omstanders aantoonde de onzekerheid des levens, en al hoewel deze eerste bewoner dezer veenkolonie in 28 jaren tijds door ruim 800 zielen was omringd, even zeker ware het ook dat hij als eersteling op het nieuwe kerkhof door velen zoude worden gevolgd, en met de bede dat de ingezetenen dezer plaats met nieuwen ijver en opwekking aan hunne nieuwe Christelijke voorregten mogten denken en hen tot een nieuw leven te wekken.”

— Uit *Peize* wordt ons van den 5den het volgende berigt: „Donderdag nacht tusschen den 2den en 3den dezer zijn weer eens volgens oude gewoonte in het zoogenoemde broekland twee schapen ontvreemd, toebehoorende aan J. K., landbouwer alhier. De gemeente Peize gaat sedert eenige jaren aan dat euvel mank, en nog nimmer is het der gemeentelijke politie ter dezer plaatse mogen gelukken de daders te ontdekken. Wij willen dan ook geen woord meer zeggen van deze politie, dan dat de gemeentelijke veldwachter oud en gebrekkig is, en nog ten overvloede een waardig lid van de orde der Tempeliers, neen! onze wensch is, dat het der justitie moge gelukken den dader of de daders in handen te krijgen, en dat de wet op hen toepasselijk in al hare gestrengheid worde toegepast.”

— Men berigt ons, dat in het *Erlooërveen* vóór een paar dagen eene vrouw moet overleden zijn, waaromtrent vermoedens van vergiftiging in omloop zijn. — Men zegt dat de justitie reeds onderzoek daarnaar doet.

— Men meldt ons uit *Franeker* den 4den Nov.: „Voor eenige dagen werden door de hier gestationeerde rijkscommiezen 5 koeijen aangehaald wegens te lage aangifte in de belasting op het geslagt. Drie dier beesten werden door de betrokken slagers weder ingekocht, zoodat de commiezen daardoor een aardig winstje hadden. De beide anderen werden in eenen stal binnen deze stad opgezet. Ongelukkig bleek nu dat het eene beest longziek was, en mogt alzoo het andere als verdacht niet van den stal vervoerd worden, volgens prov. regl. van den 28sten Febr. 1852, art. 21, op straffe van boeten van 10 tot 75 gld. met of zonder gevangenisstraf van 1 tot 7 dagen (art. 26). De rijksambtenaren hebben evenwel dat gebod in den wind geslagen, en het verdachte beest verkocht. Van een en ander is reeds kennis gegeven aan de bevoegde autoriteiten.”

— Naar wij uit eene goede bron vernemen, bevindt het nader ontwerp van wet ter regeling van het *armbestuur* zich in dien staat, dat het eerlang aan de Staten-Generaal ter overweging zal worden aangeboden, wordende de behandeling dezer zaak zooveel mogelijk bespoedigd. (*Prov. Dr. Ct.*)

— Ook de gemeenteraad van *Amsterdam* heeft (met 26 tegen 7 stemmen) het besluit genomen, om op de begrooting den post: vestigings-, vervangings- en transportkosten in de koloniën der maatschappij van weldadigheid, voor bedelaars, ad *f* 62,410, over 1854 weg te laten.

— Volgens eene van Zr. Ms. consul-generaal te *Bergen*, in *Noorwegen*, ontvangene mededeeling, neemt de uitvoer van Noorwegen naar Nederland toe, doch bestaat er reden om te vermoeden, dat de invoer uit Nederland in Noorwegen zal verminderen, aangezien er reeds voor eenigen tijd eene geregelde stoomvaart op Hamburg is tot stand gebragt, waarmede vele goederen uit Hamburg en Altona voor Noorwegen worden aangebragt.

De handel in traan en visch is dit jaar even als in vorige jaren geweest; de prijzen van de bruine traan zijn op de hoogte van die van 1852 gebleven, maar de rondvisch wordt tegen lagere prijzen verkocht.

De houthandel is dit jaar, ten gevolge der hoogere prijzen in bijna alle landen van Europa, zeer voordeelig voor Noorwegen; ook de vrachtvaart geeft goede rekening.

De graanoogst is dit jaar vrij goed uitgevallen; van aardappelen verwacht men ook overvloed en de hoedanigheid is goed; de aardappelenziekte vertoont zich hier en daar slechts in een geringen graad.

Rogge en tarwe, waarvan de opbrengst in Noorwegen onbeduidend is, is hoog in prijs, doch hiervan zijn de nadeelige gevolgen minder te duchten, aangezien de landbouwer over het algemeen overvloed heeft van gerst en haver, welke als levensmiddel verbruikt worden.

De inkomende regten der tarwe bedragen per last *f* 35, der rogge *f* 12, en der gerst *f* 8.

In het cholera-hospitaal te *Amsterdam* zijn op den 3den Nov. geene lijders ingekomen, hersteld geene, overleden geene, blijven in behandeling 19; — den 4den: 5 lijders, hersteld geene, overleden 2, in behandeling 22; — den 5den: geen lijders, hersteld 4, overleden 1, blijvende in behandeling 17; — den 6den 4 lijders, hersteld 1, overleden 1. Totaal sedert den 17den Sept. in het hospitaal opgenomen 178, hersteld 76, overleden 83.

Buiten het hospitaal zijn bij de centrale cholera-commissie alhier op den 2den Nov. aangegeven 10 lijders, overleden 6; — den 3den: 5 lijders, 5 overledenen; — den 4den: 6 lijders, 1 overleden; — den 5den: 0 lijders, 2 overleden.

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te *Rotterdam* zijn op den 1sten dezer aangegeven 1 cholera-lijder, 1 herstelde, en 1 overledene; — den 2den: 1 cholera-lijder, 3 herstelden en 2 overledenen; — den 3den: geene; — den 4den: 2 lijders, 3 herstelden, 1 overleden; — den 5den: 2 lijders, 1 herstelde, 2 overleden.

— Te *Utrecht* hebben zich in den laatsten tijd sporen van cholera vertoond. Sedert den 1sten dezer maand zijn er slechts vier choleragevallen.

— Van den 12den September tot den 1sten Nov. zijn te *Dordrecht* door de cholera aangetast 134 lijders, waarvan 78 overleden, 53 hersteld en 3 nog onder behandeling zijn. De ziekte kan te Dordrecht thans mede als nagenoeg geweken worden beschouwd. In de laatste veertien dagen zijn slechts enkele gevallen voorgekomen en enkele lijders bezweken; waarom burgemeester en wethouders, in overleg met de geneeskundige commissie, besloten hebben, met het einde dezer week het cholera-huis voorloopig te sluiten.

— Volgens ontvangen berigt uit *Goes*, verheugt men zich daar in de genoegzaam algeheele verdwijning van de cholera, die er in den jongsten tijd nog al slagtoffers maakte.

— Ten gevolge der voortdurende cholera-gevallen aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Cycloop*, is dit vaartuig ontruimd en is de equipage tijdelijk overgegaan op Zr. Ms. brik de *Castor*. Er zijn tot nu zeven man der equipage aan de noodlottige ziekte bezweken.

— Te *Hoogeveen* is weder een kind van 11 jaren, wonende in de buurt der vrouw, welke in de afgeloopen week het laatst aan de cholera alhier is overleden, op j.l. Maandag mede door die ziekte aangetast en den volgenden dag daaraan overleden.

Adres van een aantal ledematen der Nederduitsche Hervormde gemeente te *Amsterdam*,

aan den kerkeraad aldaar ingeleverd.

AMSTERDAM, 31 October 1853.

Wel eerwaarde en eerwaarde heeren!

De ondergeteekenden, zoo door uiterlijke belijdenis, als door inwendige overtuiging, en derhalve niet alleen naar den vorm, maar boven al naar het wezen, leden der Nederlandsche Hervormde kerk, van de gemeente te Amsterdam, nemen de vrijheid en rekenen het, ten pligt, zich tot uweleerw. en eerw. te wenden, naar aanleiding van het genomen besluit in uwe vergadering van den 4den October 1853, waarbij tot herder en leeraar der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier, is beroepen de heer L. S. P. MEIJBOOM, th. dr. en predikant te Groningen.

De ondergeteekenden, zich verzekerd houdende dat de persoon van den beroepenen of liever zijne geloofsovertuiging, zooals die zich in prediking en geschriften heeft geopenbaard, bij u allen of stellig bij het meerendeel uwer bekend is, zullen niet in het breede de redenen van hun bezwaar te dien aanzien ontwikkelen, en kunnen in dezen volstaan met u weleerw. en eerw. te herinneren, dat de

heer L. S. P. MEIJBOOM niet alleen ontkent en verloochent, maar bovendien ten krachtigste bestrijdt, onder meerderen:

1) De waarachtige en eeuwige Godheid van den Zone Gods, onzen Heere Jezus Christus.

2) De uitdelging der schuld door het bloed des kruises.

3) De onfeilbaarheid van de leer der apostelen.

Leerstellingen niet alleen die ons dierbaar zijn, maar die ook boven al tot de kern en het wezen van de leer der Hervormde kerk behooren, op grond van het eeuwig en onfeilbaar getuigenis van Gods woord.

En dat deze onze beschuldiging juist is en boven allen twijfel verheven, zal wel door de meesten uwer niet worden ontkend.

En zulk een man is in uwe vergadering, als vertegenwoordigende de Nederduitsche Hervormde gemeente te Amsterdam, als haren herder en leeraar verkozen.

De ondergeteekenden kunnen niet ontveinzen, dat de gedane keuze, die zij niet hadden verwacht, hun ten zeerste gegriefd en bedroefd heeft; in de eerste plaats met betrekking tot u weleerw. en eerw. zelven, uithoofde zij daarin het bewijs ontvangen hebben, dat het meerendeel uwer vergadering, door hunne stemmen op den beroepen (een man van te algemeene bekendheid) uit te brengen, ook ongetwijfeld zijne geloofsovertuiging zullen deelen. Maar ook in de tweede en voorname plaats met betrekking tot de gemeente, die door zulk eene keuze, voor het oog der gansche vaderlandsche kerk, niet weinig ten toon gesteld is, en dat niet alleen, maar op welks akker, het onkruid nu met kwistige hand staat gestrooid te worden, waardoor vele onvaste zielen, zoo de Heer het niet verhoedt, in plaats van op den weg des levens, op dien des verderfs zullen geleid worden.

Als wij nagaan wat nog onlangs door dezelfde gemeente, onder de leiding van u weleerw. en eerw. verrigt is met betrekking tot de zoo zeer gevreesde invoering der bisschoppelijke hierarchie dan ware het inderdaad niet te verwachten, dat dezelfde mannen, die een kerkgenootschap tegenstonden, waarin de verdiensten van den éénigen Middelaar en Zaligmaker verloochend worden, alsnu een man in hun midden tot opbouwing dier gemeente zouden roepen, die, al is het dan ook in betere en beschaafder vormen, toch altijd in de verloochening van de verdiensten des Zaligmakers, met dat kerkgenootschap eensgezind is, en nog bovendien, wat Rome niet doet, de waarachtige Godheid van zijnen gezegenden persoon ontkent en bestrijdt.

De ondergeteekenden hebben zich voor God en hun geweten afgevraagd, wat in de gegevene omstandigheden voor hen pligt en roeping was, en zijn tot de volle overtuiging gekomen, dat zij tegen de beroeping door uwe vergadering, van den heer L. S. P. MEIJBOOM, th. dr. en predikant te Groningen, als herder en leeraar der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier, ten krachtigste behooren te protesteren.

De ondergeteekenden hebben zich al verder de vraag voorgesteld of zulk een protest de strekking moest hebben, om tegen het uitgebragte beroep kerkelijk te procederen, of zich enkel te vergenoegen, tegen hetzelve openlijk getuigenis af te leggen; en zijn tot het resultaat gekomen, aan het laatste de voorkeur te geven, en dat niet omdat zij meenen of overtuigd zijn, dat er geene gronden tot het eerste bestaan, maar omdat zij vreezen, dat de kerkelijke autoriteiten waartoe zij zich in zoodanig geval behooren te wenden, en die welligt voor een deel uit de personen uwer vergadering bestaan, hunne eigene veroordeeling niet zullen uitspreken, en zij ongaarne de gemeente andermaal, als het ware, in het aangezigt willen laten slaan.

De ondergeteekenden *protesteren* derhalve bij deze, tegen de beroeping van den heer L. S. P. MEIJBOOM, door openlijk te getuigen en te verklaren:

1) Dat zij den beroepenen nimmer als hunnen herder en leeraar zullen erkennen.

2) Dat zij al het mogelijke zullen aanwenden, om de leden hunner gemeente op het gevaar te wijzen dat hen dreigt, door de prediking in hun midden eener leer, die zij bestrijden zullen, zoolang er een adem in hun binnenste is.

Dat daardoor de rust en vrede in de gemeente niet zal worden bevorderd, is ontwijfelbaar, doch zij protesteren nu voor alsdan tegen elke beschuldiging, die tegen hen te dien aanzien zal worden ingebragt, daar de wonde door geen ander, dan door uwe vergadering geslagen is, op welke alleen alle verantwoording rust.

Alvorens te eindigen, hebben de ondergeteekenden nog eenen dubbelen pligt te vervullen, waarvan de eerste is, dat zij, zoo als van zelf spreekt, in hunne beschuldiging tegen uwe vergadering, niet willen begrepen hebben diegenen uwer leden, die niet tot de beroeping van den heer L. S. P. MEIJBOOM hebben medegewerkt, daar zij volgaarne en met blijdschap erkennen, dat ook in uw midden mannen zijn, die een even dierbaar geloof met ons verkregen hebben, door de regtvaardigheid onzes Gods en Zaligmaker Jezus Christus, en die zij bereid zijn en blijven, even krachtig ter zijde te staan, als zij den beroepenen (zoolang hij in zijne dwaling volhardt) zullen tegenstaan. Maar ook in de tweede plaats kunnen zij deze niet eindigen, dan met de bede tot hunnen grooten God en Zaligmaker Jezus Christus, het éénig en algenoegzaam Hoofd Zijner duur gekochte gemeente, dat het hem moge behagen, zoowel uwe vergadering als den beroepenen, door Zijnen Heiligen Geest zoodanig te vernieuwen en te herscheppen, dat de toevertrouwde talenten niet verder tot verstrooijing, maar tot waarachtige opbouwing der gemeente worden aangewend.

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 7 November.

Door een der leden van Gedeputeerde Staten werd heden middag, in het bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat alhier, aanbesteed:

I. *Het leveren der benoodigde materialen tot het onderhouden van den weg van* Groningen *naar* de Zoutkamp, *en wel het gedeelte van* Groningen *naar de* Noorder-Hoogebrug, 100 *cub. ellen grove verbrijzelde keijen, en tusschen* Oberguin *en* Maarhuizen 120 *cub. ellen gewone verbrijzelde keijen.*

Hierop was één inschrijvingsbiljet ingekomen, zijnde van T. VAN DIJK, A.Z., te Winsum, voor *f* 1486.

II. *Van het grasgewas van den zoogenaamden Uitwierderdijk, gelegen ten Noordwesten van Delfzijl, voor den tijd van zes jaren, aanvangende den* 1*sten Januarij* 1854 *en eindigende den* 31*sten December* 1859.

Hierop waren drie inschrijvers, en wel: J. VAN DELDEN, te Farmsum, voor *f* 86 per jaar of *f* 516 in het geheel; — L. VAN DER WEST, te Appingedam, voor *f* 76 per jaar, en H. MEINDERS UDEN, te Uitwierde, onder Delfzijl, voor *f* 96 per jaar.

Kerk- en Schoolnieuws.

Z. M. heeft eervol emeritaat met pensioen verleend aan de navolgende predikanten, als: *H. P. Timmers Verhoeven*, pred. bij de Nederd. Herv. gemeente te 's Gravenhage, ingaande den 1sten Jan. 1854; *J. van der Sluis Johz.*, pred bij de Herv. gemeente te Schagen, ingaande den 1sten Jan. 1854; *A. B. Hagen*, predikant bij de Herv. gemeente te Heinkenszand, ingaande den 1sten Jan. 1854; *J. M. le Coultre*, pred. bij de Herv. gemeente te Blokzijl, ingaande den 1sten April 1854; *A. H. Mouw*, pred. bij de Herv. gemeente te Heemse, ingaande den 1sten Jan. 1854; *K. Heringa*, pred. bij de Herv. gemeente te Delfzijl, ingaande den 1sten Jan. 1854; *J. J. Damsté*, pred. bij de Herv. gemeente te Uithuistermeeden, ingaande den 1sten Nov. 1853; *A. C. van Eldik Thieme*, pred. bij de Ned. Herv. gemeente te Groningen, ingaande den 1sten Jan. 1854.

— Te Zwolle is tot predikant beroepen ds. *van Baumhauer*, van Geervliet.

— Ds. *A. T. A. du Cloux* heeft voor de beroeping naar Veenendaal bedankt.

— Ds. *J. Bavinck* (van de Chr. afg. gemeente) heeft voor de hem gedane beroeping te Ulsen, graafschap Bentheim, bedankt.

USKWERD, 6 Nov. Gisteren is alhier door het gemeentebestuur besteed het vernieuwen van het schoolgebouw, hetwelk onder nadere approbatie is aangenomen door den houtkooper *H. Hoving*, te Kantens, voor de som van *f* 3309.00, zoodat wij ons kunnen verheugen, het volgende jaar in 't bezit te zijn van een ruim en doelmatig schoolvertrek.

ALMELO, 31 October. Het heeft Zijne Majesteit den Koning behaagd den onderwijzer *Hendrik Jan Barnecaate* wegens langdurige, ijverige en trouwe ambtsvervulling toe te kennen eene zilveren medaille, voorzien van een toepasselijk opschrift.

— Ten bewijze hoezeer het Ind. gouv. het onderwijs in Indië wenscht uit te breiden en te bevorderen, dient, dat er onlangs weder eene aanvrage is gedaan bij het ministerie van Koloniën van zes onderwijzers. Zoo wij verder vernemen, zijn er bereids ongeveer driehonderd sollicitanten, die zich voor en na hebben aangeboden, uit welke men dus wel in staat is om eene zeer goede keuze te kunnen doen. Van den jare 1816 tot 1848 werd er doorgaans om de twee jaren eene aanvrage van twee personen gedaan, en het getal sollicitanten was wel altijd voldoende, maar stond niet in evenredigheid met dat van dezen tijd.

Ook voor het twaalftal kweekelingen, tusschen de 16 en 18 jaren, onlangs voor het onderwijs in Oost-Indische dienst aangevraagd, is een zeer voldoend getal sollicitanten bij het ministerie van binnenlandsche zaken om aanzoek ingekomen.

(*Ingezonden.*)

Op de vraag in uw dagblad van heden voorkomende, nopens de bevoegdheid voor herbenoemde leden van de gemeenteraden om *vóór* hunne beëediging als wethouders te worden herkozen, geven de Kon. besluiten van den 27sten Sept. en 4den Oct. l.l. (*Stbl.* no. 107 en 110), houdende vernietiging van raadsbesluiten genomen in de gemeenten ambt en stad Delden, een voldoend *ontkennend* antwoord. (Zie de 2e, 4e, 6e en 7e consideranția.)

Eene andere vraag echter is het, of zoodanige herbenoemde raadsleden wier geloofsbrieven in tijds zijn onderzocht in voege dat zij op den eersten Dingsdag van Sept. beëedigd en toegelaten worden, niet in die eerste zitting van den nieuwen raad tot wethouders mogen worden benoemd? — Tegen dit vroegtijdig onderzoek der geloofsbrieven bestaat geen verbod en dus kan ook de beëediging dan op gezegden eersten Dingsdag plaats hebben, waarna onmiddellijk tot de keuze van wethouders kan worden overgegaan. Geene enkele bepaling der gemeentewet is ons bekend, die zich daartegen verzet niet alleen, maar is het zelfs noodig, om bij *gewone* aftreding van een' wethouder, die te gelijker tijd als raadslid moest aftreden (hetwelk b. v. in 1857 kon plaats hebben), aan art. 83 der gemeentewet te kunnen voldoen.

4 Nov. 1853. X.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 3 Nov., kapit. *Pott* Anna Arendina, den 4den *de Vries* Jantina en *Bekkering* Catharina, alle 3 van Petersburg; *de Boer* Nicssina Beerta, van Dantzig. — Te Texel den 2 Nov., *van Aken* Hendrika Dorenthea, van Stockton. — In het Vlie den 1 Nov., *Blouw* Annechina en *Moesker* Susanna, beide van Petersburg. — Te Helvoet den 2 Nov., *Brouwer* Noordstar, van Archangel; *Bekkering* Ulrika en *Rink Fijn* Nijverheid, beide van Petersburg; *van der Wall* Geerdina en *Feninga* Clara Dorothea, beide van Riga; *Upmeijer* Alberdina, van Libau; *Brouwer* Elisabeth, van Hapsal; den 4den *Dookes* Newa, van Petersburg. — Te Brielle den 2 Nov., *Brouwer* Harmina, van Libau; *Meijer* Elisabeth Wilmina, van Bergen. — Te Vlissingen den 2 Nov., *Oostra* Annechiena Jantina, van Petersburg; *Blaak* Jantina, van Dantzig. — Te Konstantinopel den 16 Oct., *van Wijk* Jantje, van Amsterdam; den 18den *Voorzee* Geertruida Hendrika, van Liverpool. — Te Londen den 1 Nov., *Ketelaar* Eazard, van Dantzig; den 2den *Brouwer* Aurora, van Petersburg. — Te Plymouth den 31 Oct., *Korfker* Anna Martha, van Amsterdam naar Bayonne. — Te Liverpool den 31 Oct., *Tunteler* Geertruida, van Rotterdam. — Te Sunderland den 31 Oct., *Meijer* Foskelina, van Rotterdam. — Te Hull den 1 Nov., *Helmers* Hendrika Roelina, van Nerva; den 2den *Mulder* Vr. Jantina, van Riga; *Leuning* Margaretha Alida, van Koningsbergen. — Te Leith den 31 Oct., *Wijbus* Vriendschap, van Riga. — Te North Shields den 31 Oct., *Pekelder* Jacobus Johannes, van Amsterdam; den 2 Nov. *Zwaal* Barend, van Rotterdam; *Diepenbroek* Thecla Johanna, van Zwolle. — Bij Aldbro den 1 Nov., *Bakker* Everhardus, van Riga naar Londen.

Binnengekomen te Travemunde den 31 Oct., kapit. *Valom* Agatha, van Amsterdam. — Te Wismar den 30 Oct., *Oostra* Annechina en *Visser* Vr. Janneke, beide van Hartlepool. — Te Swinemunde den 9 Oct., *Visser* Anna Sophia, v. Saxkjöbing; *Pinksterboer* Gezina, van Leith; den 30sten *van der Zee* Neeltje, v. Rotterdam. — Te Memel den 28 Oct., *Pomper* Fennechina Catharina, v. Groningen. — Te Bolderaa den 26 Oct., *Diepenbroek* Helena Thecla, v. Rotterdam; *Vaalman* Catharina, v. Antwerpen; *Albers* Herman, v. Amsterdam; den 27sten *Vil* Hendrik Pieter, v. Koppenhage. — Te Croonstad den 26 Oct., *de Boer Sap* Thelina, van Rouan. — Te Frederikstad den 22 Oct., *Kammenga* Maria en Fanny, v. Dordrecht. — Te Frederikshaven den 27 Oct., *Faber* Magdalena Sophia, v. St. Ubes.

Binnengekomen te Hamburg den 2 Nov., kapit. *Losschen* Leda, van Amsterdam; den 2den *Mooi* Grietje Huisman, van Termunterzijl. — Te Bremerhaven den 2 Nov., *Huisman* Hendrina en *Schoon* Engelina, beide van Amsterdam. — Te Frederikstad den 22 Oct., *Bakker* Vr. Geertje, van Amsterdam; *Venninga* Fenna en *Brouwer* Elisa, beide van Harlingen. — Te Dantzig den 31 Oct., *Top* Clasina Margaretha, van Londen. — Te Kiel den 1 Nov., *Lever* Catharina Elisabeth, van Croonstad. — Te Bolderaa den 28 Oct., *Bernardus* Agatha Henderika, van Groningen. — Te Croonstad den 27 Oct., *Grit* Anna Catharina en *Holscher* Vijf Gebroeders, beide van Amsterdam. — Te Holtenau den 31 Oct., *Pronk* Gezina, v. Colberg n. Gouda; den 2 Nov. *Duit* Fennegina, van Stettin n. Londen; *v. d. Zwaag* Menschlievendheid, v. Stolpemunde n. Grimsby; *Fokkes* Gebr. Fokkes, v. Koningsbergen n. Holland; *de Groot* Annegiena Jantiena, van Memel naar Londen.

Binnengekomen te Texel den 4 Nov., kapit. *Deen* Gesina Elzina, van Newcastle; *Olthoff* Catharina, v. Sunderland; den 5den *Carst* Elisabeth Lollina, v. Sunderland; *Brouwer* Anna Louise, v. Newcastle. — In het Vlie den 3 Nov. *Tunteler* Christina Christina, v. Newcastle; *Lever* Alberdina en *Mulder* Marchina Catharina, beide v. Koningsbergen; *Valomstra* Vr. Alida, *van der Baan* Johanna en *Slinger* Geessina, alle 3 v. Dantzig; *Bos* Elisabeth, v. Bremen. — Te Helvoet den 5 Nov., *Veeling* Hermanna, van Riga, is op de punt van Scheelhoek aan den grond vastgeraakt; *Kuijper* Hendrika Hillegina, van Petersburg; *Biese* Vriendschap, van Croonstad; *Sprik* Alida, van Reval; *Scherpbier* Renske, *Mooi* Renske en *Ruibing* Elsina Catharina, alle 3 van Riga. — Te Odessa den 23 Oct., *Scherpbier* Argo, van Genua. — Te Londen den 4 Nov., *Zeven* Elsina Jantina en *Meeter* Vertrouwen, beide van Petersburg. — Te Lynn den 3 Nov., *de Jonge* Jantina, van Fraserburgh. — Te Lowestoft den 3 Nov., *Bakker* Agatha Wilhelmina, v. Dantzig n. Rouan.

Zeilklaar te Deal den 31 Oct., kapit. *Oldenburger* Johanna, naar Konstantinopel.

In lading te Liverpool den 1 Nov., kapit. *Addens* Jantje Doornbos, naar Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 1 Nov., kapit. *Poppen* Nanny Johanna, naar Hamburg; den 3den *Boer* Verwisseling, naar Konstantinopel; den 4den *Wijgers* Johannes Hermanus, naar Suriname; *Wijbus* Vriendschap, naar Lubeck; den 5den *Dijkstra* Geertina, naar Hamburg. — Van Texel den 2 Nov., *Schenk* Aidina Anna Susanna, naar Suriname; *Hazewinkel* Meike, naar Triest; *Bekkering* Attalante en *Dik* Apollo, beide naar Livorno. — Van Brielle den 3 Nov., *Bekkering* Margrietha, naar Newcastle. — Van Maassluis den 4 Nov., *van der Wiel* Hendrik Gijsbert, naar Abbeville; *Kolte* Jeanne Marie en *Korte* Hendrika Margaretha, beide op avontuur. — Van Vlissingen den 3 Nov., *Mulder* Ida en *Lindeboom* Geertruida, beide op avontuur. — Van Odessa den 18 Oct., *Wierenga* Ommelanden, naar Falmouth. — Van Marseille den 30 Oct., *Hofker* Hendrika Bartina, naar Genua. — Van Dundee den 30 Oct., *Lupkes* Aletta Charlotta, naar Grangemouth. — Van Deal den 3 Nov., *Oldenburger* Johanna, naar Galatz. — Van Jersey den 30 Oct., *Smit* Margina, naar Santa Cruz.

Vertrokken van Hamburg den 1 Nov., kapit. *Drewes* Twee Gezusters, naar Rendsburg. — Van Wismar den 30 Oct., *Scholtens* Maria, n. Stolpemunde. — Van Swinemunde den 29 Oct.; *Boiten* Elisabeth, n. Sunderland. — Van Colberg den 27 Oct., *Pronk* Gezina, n. Amsterdam. — Van Dantzig den 28 Oct., *Timmer* Koophandel en Zeevaart, n. Rotterdam; *Hubert* Jufvr. Annette, n. Sunderland; *Roosjes* Maria Beerta, n. Amsterdam; *Bakkema* Waakzaamheid, n. Bideford; den 29sten *v. d. Wall* Jantina, n. Bordeaux; *Scharing* Hillechina, n. Amsterdam. — Van Bolderaa den 26 Oct., *Bakker* Frouwina, *Landeweer* Zeevaart, *Bakker* Harmina Catharina, *Visser* Eensgezindheid, *Feijes* Elisabeth Johanna en *Stuit* Geerdina, alle 6 n. Elseneur. — Van Croonstad den 26 Oct., *Smit* Albert Schuringa, n. Londen; *Prins* Twee Gebroeders, n. Kirkaldy. — Van Korsöer den 27 Oct., *Das* Alida, n. de Oostzee; den 29sten *Klontje* Meinsina, n. Holland. — Het Eider-kanaal gepasseerd den 27 Oct., *Tent* Goede Verwachting, n. Dordrecht; *Muller* Antje, n. Groningen; den 28sten *Klok* Gesiena Derkina, n. Stolpemunde; *Deters* Jonge Catharina, n. Amsterdam; den 29sten *Koops* Vrouw Grietje, n. Veendam; *Lever* Elsina Engelina, n. Antwerpen; *Oostra* Marg. Hillegina, n. Hull; den 30sten *Alberts* Ida, n. Koningsbergen; *Vlas* Henderika, n. Wismar; den 31sten *Lukje* Drie Zusters, *Meijer* Anna Catharina en *Voogd* Vriendschap, alle 3 n. Londen; *Biese* Elsina en *Hoekstra* Anna, beide n. Amsterdam.

Vertrokken van Hamburg den 4 Nov., kapit. *Rasker* Margaretha, naar Groningen. — Van Flensburg den 2 Nov., *Joosten* Hendrika, naar Termonde. — Van Swinemunde den 31 Oct., *Duit* Fennechina en *Waker* Catharina Isabella, beide naar Londen; den 1 Nov., *Pruim* Dageraad, naar Colberg; den 2den *Douwes* Eendragt, naar Londen. — Van Warnemunde den 1 Nov., *Stuitje* Catharina Luitgarda en *Kremer* Goede Verwachting, beide naar Colberg. — Van Pillau den 1 Nov., *Karsies* Onderneming, naar Holland; *Wolkammer* Alberdina, n. Engeland; *Potjer* Dankbaarheid, naar Elseneur. — Van Dantzig den 1 Nov., *Albers* Gesina Jantina en *Bultje* Sjouke Boon, beide naar Amsterdam; *Spanjer* Catharina Sophia, n. Dordrecht. — Van Windau den 27 Oct., *van Laten* Annegina, naar de Maas; *Nanninga* Vriendschap, naar Amsterdam. — Van Bolderaa den 28 Oct., *Knooihuizen* Annechina Bouwina, n. Holland; *Visser* Johanna Petronella, naar Antwerpen; *Jonker* Thea, *Schuring* Egberdina Anna, *Brouwer* Harmina Nepperus, den 29sten *Hangelbroek* Antje Witsenburg, *Mulder* Wendelina en *de Haan* Reina, alle 5 naar Elseneur; *van Ingen* Maria Catharina, naar Antwerpen. — Het Eider-Kanaal gepasseerd den 31 Oct., *Hitman* Zeelust, n. Amsterdam; *Top* Onderneming, n. Hamburg; *Jonker* Johanna Christina, n. Wismar; *Veendorp* Annechina, n. Greifswald; den 2 Nov. *Pronk* Gezina, n. Londen.

Vertrokken van Brielle den 5 Nov., kapit. *Stasse* op Hoop van Zegen, n. Hull. — Van Poole den 2 Nov., *Boiten* Fossina Siers, naar Rotterdam. — Van Dartmouth den 3 Nov., *Hooghoudt* Hillechiena, naar Triest. — Van Liverpool den 3 Nov., *Kooima* Twee Gebroeders, naar Zwolle; *Hofkamp* Hortense en *Hazewinkel* Sjoukje Alida, beide naar Antwerpen. — Van Charlestown den 29 Oct., *de Boer* Johanna Henriette, naar Nickerie.

ZOUTKAMP, 6 Nov. Binnengekomen den 2 Nov., kapit. *Balk* Wilhelmina, v. Hamburg; den 3den *Zoeler* Catharina, v. Demmin; *Scholtens* Henderika, v. Stetin.

OOSTMAHORN, 6 Nov. Ter reede gearriveerd den 3 Nov., kapit. *Heins* Georgina, v. Frederikstadt n. Zaandam; den 6den *Prins* Roelfina, als bijlegger uit zee terug.

Vertrokken den 2 Nov., kapit. *Mulder* Grietje de Groot, van Groningen naar Londen; den 3den *Puister* Imke Giezen, van Amsterdam naar Emden; *Meppen* Wubbina Venema en *Wood* Charlotte, beide van Groningen n. Ipswich; *Bolhuis* Gezina, v. Amsterdam n. Bremen; den 4den *Slunkenberg* de Twee Gebroeders, van Amsterdam n. Hamburg; den 5den *Hangelbroek* Magrietha, v. Groningen n. Newcastle.

DELFZIJL, 6 Nov. Binnengekomen den 2 Nov., kapit. *Mudder* de Vr. Steena, v. Hamburg; den 3den *Gnodde* de Jonge Jan, van Ditzum; den 4den *Schuur* de Hoop, v. Bremen; *Siemers* Jantje, v. Mariensijl; *Datema* Margrietha Henderika, v. Nordstrand; *Tent* de Goede Verwachting, v Straalsund; *Niessen* Margaretha, van Norden; *van Dijk* Eva Henderika, v. Hamburg; den 5den *Janssen* Hoffnung, v. Leer; *Braams* Emanuel, v. Hamburg; *Wiarts* Antina, v. Oldenburg.

Vertrokken den 4 Nov., kapit. *Donga* Annechiena, n. Newcastle; den 5den *Cordes* Gebke Margrietha, n. Neuhaus.

HARLINGEN, 5 Nov. Binnengekomen den 3 Nov., kapit. *de Boer* Eendragt en *Adema* Antje, beide v. Frederikstad.

Vertrokken den 2 Nov., kapit. *Oldenburger* Gustaaf, n. Denemarken, *Munneke* Boudina, n. Schotland.

TERMUNTERZIJL, 5 Nov. Binnengekomen den 2 Nov., kapit. *Burman* Ida, v. Steenhuizerzijl; den 4den *Prins* de Weldaad en .... Elsina Jeltina, beide v. Hamburg.

Vertrokken den 30 Oct., kapit. *Brouwer* de Vijf Gebroeders en den 31sten *Pasman* de Vr. Elisabeth, beide n. Leer; den 2 Nov. *Mulder* de Goede Verwachting, n. Emden.

AMSTERDAM, 4 Nov. De Nederl. schooner Julia, kapit. *Gust*, van Cardiff met spoorstaven naar Harburg, is, volgens brief van Texel van den 3den dezer, den 1sten in de Eijerlandsche gronden gestrand en zal weg zijn; het volk is gered en een groot gedeelte der tuigaadje geborgen, ook hoopte men de lading te kunnen bergen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

29 Oct. Lovius, Trekvogel, v. Bordeaux n. Stettin, m. wijn.
Doewes, Harmonie, v. Petersb. n. Harlingen, m. lijnzaad.
Vos, Jantina, v. Riga n. Rotterdam, m. gerst.
Vorenkamp, Cornelia Alida, v. Arensb. n. de Maas, m. rogge.
Lovius, Waakzaamheid, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
30 —— Vos, Maria Cornelia, v. Riga n. Amsterdam, m. hout.
Dekker, Epimachus, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
Duit, Frouwina, v. Newcastle n. Stettin, m. stukgoed.
de Jonge, Jezelina, v. Antwerpen n. Petersb., m. stukgoed.
31 Oct. de Boer, Jantina, v. Amsterdam n. Koningsb., m. stukg.
Bekkering, Christine, v. Koningsb. n. Rotterdam, m. tarwe.
Smit, Annechina Gesina, v. Dantzig n. Amsterd., m. tarwe.
Struik, Fenna Gerarda, v. Antwerp. n. Windau, m. ballast.
Klein, jr., Nestor, v. Amsterdam n. Windau, m. ballast.
Pik, Lucas Wigcher, v. Riga n. Rotterdam, m. lijnzaad.
1 Nov. Zoutman, Hendrika, v. Koningsb. n. Antwerpen, m. tarwe.
Kappen, Jonge Willem, v. Riga n. Antwerpen, m. lijnzaad.
Kuiper, Engelina Petronella, v. Pernau n. Schied., m. rogge.
Postema, Martha, v. Petersburg n. Amsterdam, m. rogge.
Lodewijks, Alberdina, v. Petersburg n. Amsterd., m. rogge.
Boeten, Cathar. Elizabeth, v. Stettin n. Sunderl., m. hout.
de Groot, Lucas Wildervank, v. Memel n. Harling., m. hout.
Boer, Verwachting, v. Petersb. n. de Maas, m. lijnzaad.
Slager, Jan Hendrik, v. Petersb. n. Alloa, m. hennep.
de Boer, Aurora, v. Petersb. n. Dordrecht, m. lijnzaad.
Wirtjes, Clasina Aldina, v. Koppenh. n. Antw., m. tarwe.
Bakker, Geertruida Femina, v. Riga n. Sunderland, m. hout.
Hensema, Ida Berendina, v. Petersburg n. Dundee, m. vlas.
Munneke, March. Geziena, v. Koningsb. n. Rotterd., m. tarwe.
Waker, Catharina Isabella, v. Stettin n. Londen, m. hout.
Karst, Martha Alida, v. Riga n. Maas, m. gerst.
de Boer, Helena Christina, v. Riga n. Amsterd., m. balken.
Eefting, Hermanna, v. Riga n. Amsterdam, m. lijnzaad.
2 Nov. Hubert, Juffer Annette, v. Dantzig n. Sunderland, m. hout.
v. d. Wijk, Annechina, v. Petersb. n. Dundee, m. hennep.
Hilbrands, Wendelina, v. Riga n. Amsterdam, m. hout.
Roosjes, Maria Beerta, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
Vos, Anna Luitzia, v. Memel n. Amsterdam, m. staven.
v. d. Werf, Jandina, v. Petersb. n. Dordrecht, m. lijnzaad.
Butter, Twee Gebroeders, v. Norköping n. Londen, m. hout.
Bakema, Waakzaamheid, v. Dantzig n. Bideford, m. hout.
Oldenburger, Catharina, v. Riga n. Bordeaux, m. vlas.

De Wind den 29 Oct. Z., Z.Z.W., W.Z.W.; den 30sten W., N.W.; den 31sten Z., Z.O.; den 1 Nov. Z.O., Z.Z.O.; den 2den Z.Z.O., Z.; den 3den Z.Z.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 4 Nov. Bevracht naar Antwerpen tot *f* 9, Brussel of Leuven tot *f* 10, Gend tot *f* 11 per last Gerst, alles met *f* 8 kosten. Naar Amsterdam tot *f* 4 per last Haver; naar 's Hage tot *f* 4½ p. last. Mede is hier bevracht van Odessa op Falmouth terug tot *f* 105 p. roggelast.

STETTIN, 31 Oct. Naar de oostkust van Engeland 5 sh. 6 d., Newcastle 4 sh. 6 d. p. qr. tarwe, 28 sh. voor eikenhout, Hull 34 sh. voor dito, Londen 29 £ voor eiken staafhout, Belfast 6 sh. 6 d. p. qr. tarwe, Havre 80 fr. en 15 pCt. voor eiken planken.

RIGA, 17 Oct. Naar Amsterdam *f* 47 en *f* 1 voor rogge, de Maas *f* 46 en *f* 1 voor gerst, Antwerpen *f* 45 en 15 pCt. voor vlas, 11¾ stv. p. voet balken, Bordeaux *f* 56 voor balken, Londen 6 sh. 6 d. p. qr. haver, Hull 7 sh. 3 d. p. qr. slagzaad, 70 sh. p. ton vlas.

PILLAU, 30 Oct. Naar Nederland is slechts weinig bevracht, Amsterdam *f* 37½ en Rotterdam *f* 38½; voorts naar Londen 6 sh. à 9 sh. 6 d., Leith 5 sh. 5 d., Newcastle 5 sh. 3 à 9 d. p. qr. tarwe.

DANTZIG, 1 Nov. Door de laatste bevrachtingen is de graan voorraad genoegzaam opgeruimd alsook die van hout; naar Amsterdam *f* 32 p. last rogge, Jersey 6 sh. 9 d. p. qr. tarwe, Londen 30 sh. p. load.

STETTIN, 1 Nov. Naar Bordeaux 80 fr. en 15½ voor vuren- en eikenhout, Newcastle 4 sh. 9 d., Firth 5 sh., Londen 5 sh. 9 d. p. qr. tarwe.

221ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

12*de Lijst.* No. 1160, 5073 en 17370 ieder een prijs van *f* 400. No. 4339, 6913, 9991 en 13127 ieder een prijs van *f* 200. No. 203, 4932, 6036, 10014, 11745, 12370, 12694, 15122, 15500, 17606, 18794 en 19401 ieder een prijs van *f* 100.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 4 *November*.

TARWE.		Zw. Zand	66 ℔ *f* 7,45	»	40 ℔ *f* 4,10
Oude	70 ℔ *f* 13,50	Veen	64 » » 6,90	Zw. Voer	36 » » 3,60
N. Oml.	68 » » 12,35	»	66 » » 7,30	»	38 » » 3 80
»	70 » » 12,85	GERST.		»	40 » » 4,00
»	72 » » 13,45	N. Winter	54 ℔ *f* 7,20	BOONEN.	
» Old.	68 » » 12,20	»	56 » » 7,60	N. Paardeb. *f* 6,75 a *f* 8,50	
» »	70 » » 12,70	»	58 » » 7 90	ZADEN, ENZ.	
» »	72 » » 13,20	Zomer	54 » » 6,75	Gr. Gortpm. *f* 11,50 a *f* 12	
» »	» »	»	56 » » 7,05	Par. 100 N. ℔ *f* 14,50 of *f* 17	
ROGGE.		Knobbe	60 » » 7,75	Old. Koolz. *f* 11,50 *f* 12,25	
O. Inl.	64 ℔ *f* 8,90	»	62 » » 8,95	Oml. dito *f* 11,50 *f* 12	
» »	66 » » 9,30	HAVER.		Oostfr. dito *f* 12 75 *f* 13	
N. »	68 » » 9 70	Dikke	38 ℔ *f*	Zomerzaad *f* 8,50 a *f* 9,50	
» »	70 » » 10,10	» Nieuwe	40 » » 4,20	Lijnzaad *f* 10 *f* 11,25	
» »	» »	»	42 » » 4,40	G. Mosterdz. *f* 9 tot *f* 16	
BOEKWEIT.		»	44 » » 4 60	Raapolie p.v. *f* 38	
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 7,20	»	46 » » 4,80	Prijs der Boter.	
» »	66 » » 7,60	»	48 » » 5,00	1ste soort ¼ ton *f* 36	
» »	68 » » 8,00	»	50 » » 5,20	a -	
		O. Bl. Voer	36 » » 3 75	2de » » » *f* 34	
		Bl. Voer	38 » » 3,90		

Tarwe in een doen. — Rogge aan benoodigden 10 ct. hooger verkocht. — Boekweit als voren, met trage koopers. — Zware Gerst prijshoudend; ligtere soorten moeijelijk te plaatsen. — Puike Zware Haver in een doen; ligtere soorten minder begeerd. — Boonen niet driftiger. — In Zaden weinig omgegaan. — Gort prijshoudend.

AMSTERDAM, 4 *November*. In Tarwe en Rogge niets omgegaan. — Gerst ruim prijshoudend: 100 ℔ n. Vr. Winter *f* 237 aan den molen. — Haver iets hooger: 84 ℔ Gron. dikke *f* 165. — Boekweit prijshoudend: 118 ℔ Holsteinsche *f* 240.

Koolzaad dit najaar 1 p. vl. lager, op het voorjaar onveranderd, volgend najaar ½ p. vl. hooger; op 9 vat in Nov. 69 p. vl.; April 1854 71½ p. vl.; Sept. en Oct. 1854 66½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 112 ℔ Odessa *f* 322½. — Raapolie dadelijk in een doen; op levering flaauw; op 6/w. *f* 38,25; Vlieg *f* 37; Dec. *f* 37 a *f* 36,50; Mei 1854 *f* 39,50 a *f* 39; Sept. 1854 *f* 36,50. — Lijnolie op 6/w. *f* 30; vlieg. *f* 28,75; Mei 1854 *f* 29,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 38,25; vlieg. *f* 37.

LONDEN, 1 *November*. Boter 2 sh. hooger: Vriesche 102 sh.; alle soorten gevraagd.

LONDEN, 2 *November*. Tarwe kalm. Gerst fermer. Haver kalm en minder gewild. Meel stil. De aanvoer van buitenslands bedroeg: 9770 qrs. Tarwe, 1160 qrs. Gerst, 6370 qrs. Haver, 4620 z. en 2180 v. Meel.

LONDEN, 4 *Nov*. Van vreemde Tarwe is in den loop dezer week zeer veel aangevoerd, doch niet veel van andere graanartikelen. De markt was heden niet druk bezocht en er bestond weinig kooplust, zoodat de prijzen niet anders dan als nominaal zijn aan te merken.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 4 *November*. Heden waren er omstreeks 200 stuks hoornvee ter markt; in kalfkoeijen was de aanvoer tamelijk goed en bestond er nog al vrij wel handel; vaalmelkte zijn mede wel verkocht. Vet vee werd omgezet tegen 17 tot 20, enkele 20½ a 21 cent de 5 ons. — Onder het aangevoerde vond men meer dan 50 stieren, waarvan wel werd omgezet; de beste soorten werden dan ook tegen behoorlijke prijzen verkocht.

Schapen en varkens waren tamelijk wel aangevoerd, en in laatstgenoemde bestond een behoorlijke handel. — De handel in schapen was in den beginne onbeduidend, maar werd toch later iets beter, zoodat ook in dezen tegen vorige prijzen nog al eenige handel werd gedaan, voornamelijk door Friesche kooplieden.

GRIJPSKERK, 3 *November*. De markt van hoornvee, heden alhier gehouden, kon met regt vrij belangrijk genoemd worden. Aan koopers ontbrak het niet, en hoornvee was veel aangevoerd. Door Friesche handelaren werd op deze markt veel gedaan, en

wel voornamelijk in vet vee, die tegen 18 tot 21 cent de 5 ons gemiddeld zijn omgezet, hoewel verkoopers nog hoogere prijzen wilden bedingen.

MIDDELSTUM, 3 *November*. De veemarkt heden gehouden was ruim van vee voorzien, ongeveer 350 stuks, waaronder zich extra vette koeijen bevonden, er was veel handel en veel bezoekers; het vette vee is verkocht van *f* 100 tot *f* 200, per half Ned. pond van 18 tot 22½ cent, vaalmelkte van 13 en 15 cent; er waren veel ossen waarin de handel echter niet vlug was.

MEPPEL, 4 *November*. De gister hier gehouden allerheiligenmarkt was druk bezocht. Vele runderen, zoo vetten als anderen, werden ter verkoop aangevoerd. De handel daarin was levendig, doch de prijzen minder hoog: voor 20 cents de 5 ons kon men zeer goede vette koeijen koopen. De goede melkgevende waren zeer gezocht en daarvoor goede prijzen bedongen. Ook de aanvoer van boter was in dit jaargetijde veel: 250 vierde vaten werden op de stads waag gewogen. De prijzen *f* 36 tot *f* 39. Deze jaarmarkt wordt van jaar tot jaar belangrijker. Zij evenaart de gewone jaarmarkten. Wel 500 wagens en eene verbazende menigte menschen zag men van heinde en verre deze jaarmarkt bezoeken.

LONDEN, 2 *November*. Ossen werden ondanks den vrij belangrijken aanvoer met iets hoogere prijzen betaald. Ook schapen waren meer gevraagd en goede soorten bedongen 2 d. hoogere prijzen, geringe evenwel waren kalmer. Kalveren met meerderen aanvoer en de prijzen over het algemeen iets lager. Over het geheel bedroeg de aanvoer 8024 stuks vee, waarvan 2062 ossen, 5680 schapen en lammeren en 282 kalveren. Aan de markt van heden waren 31,636 stuks, bestaande uit 5310 ossen, 25,710 schapen en lammeren, 326 kalveren en 290 varkens.

Van den 4den. De veemarkt heeft zich goed op de vorige notering gesouteneerd.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 5 *November*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 61½, 61¾, 61 11/16; Dito Dito 3 pCt. 74⅜, 74½; Dito Dito 4 pCt. 93⅛, 93¼, 93¼; O. I. Leening 4 pCt. 93 3/16, 93¼, 93¼; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 92¼; Haarlemmermeer 5 pCt. 100. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 50¼, 50½. — SPANJE, Onbep. Stukk. 1 pCt. 21½, 21⅝, 21 9/16; Dito 3 pCt. 44¾, 45; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 40⅜, 40½, 40 7/16; Coup. Bewijzen 5 3/16; Amort. Schuld 4⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 37 7/16, 37⅝, 37½.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅛, 104¼; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 103¼; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 94¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 89⅛; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 88¼. — POLEN, Certific. 4 pCt. 82¾; Dito Aand. met Loten v. 500 fl. *f* 159. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76¾, 76⅝; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 39, 39⅛; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 39¼, 39⅛; Dito Nieuwe 5 pCt. 90½, 90⅞, 90⅞; Metall. La. B. 5 pCt. 90½, ⅞, ⅞; Sardinië 5 pCt. 90½; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 99¼; Braz. 5 pCt. 95¾; Mexik. 24⅞, 25, 24 15/16; Peru 4½ pCt. 70, ½, 70; Gren. Uitg. 8 1/16, ¼; Grieken 5 pCt. 4 15/16, 5 1/16; Philad. L. N. 87.

De stemming in Holl. fondsen was heden iets aangenamer, zonder dat de handel daarin eenige bijzondere levendigheid vertoonde. Van vreemde effecten waren Spaansche iets flaauwer, bij eenige affaire in de beide hoofdsoorten. Naar Russische was eenige meerdere vraag. Van Oostenr. waren Nieuwe 5 pCts. Metall. meer gewild. Alle overige soorten bijna onveranderd. Portug. en Mexik. hebben weinig verandering ondervonden. — Van Zuid-Amerik. waren Peru, bij vrij levendigen omzet, tot verminderde prijzen verkrijgbaar.

Gren. Onb. St. 2½ pCt. 19¼; Bl. Gr. v. 500 £ 5 1/16; Dito Coup. *f* ⅞; Mexik. Onbep. St. 24⅞, 15/16, 13/16.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 4; Disconto 2¼ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 61 11/16; Binnenl. 3 pCt. 40⅜; Metall. 5 pCt. 76½; Dito 1847 2½ pC. 39⅛.

AMSTERDAM, 6 *Nov.* EFFECTEN-SOCIËTEIT, te 4½ uur.

Spaansche 1 pCts. 21⅝. Binnenl. 3 pCts. 40⅜, 7/16. Portug. 3 pCts. 37½. Metalliek 5 pCts. 76⅝. Mexik. 24 15/16. Dito Onbep. 24⅞, 13/16. Venez. 32¾, 33. Uitgest. Grenada 8 3/16. De omzet was heden zeer beperkt.

ADVERTENTIEN.

*** Bij Ds. VAN HERWERDEN is, met hartelijken dank ontvangen: van A., voor de **Kaapsch-Hollandsche uitgewekenen** 2 coupons, ieder à *f* 1,48½, en van B., voor het **Protestantsche Wees- en Gasthuis** te ***Kleef***, *f* 3,00. Blijft vooral het laatste dringend aanbevolen.

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 9den November 1853, des avonds te **zes** uur, in het Concerthuis, in de Poelestraat. — Redevoering door den Heer Ds. W. VERWEIJ. — Bijdrage door den Heer Mr. A. MODDERMAN.

Degenen, welke Leden van het Departement verlangen te worden, of, Lid zijnde, zich van doorloopende Dameskaartjes voor de vijf gewone openlijke Vergaderingen van 1853/1854 à 25 Cts. wenschen te voorzien, of wel Heeren Studenten der Hoogeschool, die den toegang tot die Vergaderingen tegen betaling van drie Gulden verlangen, gelieven zich daartoe aan te melden bij den Secretaris des Departements R. J. SCHIERBEEK, in de *Guldenstraat*, bij wien mede Kaartjes voor Vreemdelingen en Leden van andere Departementen zijn te bekomen.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris*.

CONCERT

te ***Grijpskerk***, op ZONDAG den 13den November 1853, bij de Wedw. DE BOER.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. BROEKHUIZEN
met
E. BOS.

WINSCHOTEN, 3 November 1853.

*** KREWERD, 1 November 1853. Door Gods goedheid beviel heden voorspoedig van eenen ZOON MARTHA GEERTSEMA, geliefde Echtgenoot van

W. BOEKHOUDT,
Predikant te Krewerd.

*** Bevallen van eene DOCHTER G. BAST, geliefde Echtgenoot van

P. VAN DER LINDEN.

GRONINGEN, 4 November 1853.

*** Bevallen van een' ZOON M. C. KIJMMELL.

NIJEVEEN, 4 November 1853.

H. VOS, *Med. Doct.*

*** Heden beviel van een' ZOON ANNA DIJK, Echtgenoot van

JB. MESDAG.

GRONINGEN, 5 November 1853.

*** Heden beviel van een' ZOON R. HOEN, geliefde Echtgenoot van

A. DOOIJES.

GRONINGEN, 6 November 1853.

*** Na eene ongesteldheid van niet vele dagen, overleed heden, tot mijne diepe droefheid, mijn waarde Echtgenoot, de Heer S. HOMMES, in den ouderdom van ruim vijfenvijftig jaren.

GRONINGEN, 31 October 1853.

G. M. R. HOMMES—BRAAM.

*** Op den 31sten October 1853 overleed te *Brussel*, in den ouderdom van ruim 24 jaren, Mejufvrouw W. H. HUIJSMANS, geb. JANSEN.

Eenige kennisgeving.

*** Door **J. OOMKENS, J.Zoon**, is ter vertaling vertoond:

Dr. ***W. WACHSMUTH***, **Geschichte der politischen Parteiungen alter und neuer Zeit.** Braunschweig, 1853.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden: de

ALMANAK
VOOR
HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN.

Jaargang 1854. Met Platen.
Prijs 60 Cents In carton, verguld op snede *f* 1,20.

*** Gebr. **MULLER**, te *'s Hertogenbosch*, geven uit:

NAGELATEN LEERREDENEN

van ***J. F. VAN OORDT, J.W.z.***,
Hoogleeraar te *Leiden*.
Prijs *f* 3,30 bij, en *f* 3,50 buiten Inteekening.

HET BEELD VAN
J. F. VAN OORDT, J.W.z.,
Ridder der Militaire Willemsorde 4de kl., laatst Hoogleeraar in de Godgeleerdheid te *Leiden;*
geschetst door
H. M. C. VAN OOSTERZEE,
Predikant te *Oirschot*.
Met Portret. Prijs *f* 2,90.

DE WEDERKEERIGE OPVOEDING.

Een Woord voor Ouders en Kinderen;
door ***A. RUTGERS VAN DER LOEFF***,
Theol. Doctor en Predikant te *Leiden*.
Prijs *f* 0—50.

Het PROTESTANTISME

EN ZIJNE BETREKKING TOT DEN STAAT.
Door ***C. W. PAPE***,
Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, oud-President van de Synode der Ned. Herv. Kerk, en Emeritus-Predikant.

Eerste Stuk. **Wat is het Protestantisme?**
Prijs *f* 0—90.

Dit Werk zal in drie Stukken van gelijken omvang kompleet zijn. Het 2de Stuk verschijnt den 15den November.

Aanbesteding

bij besloten briefjes.

De ondergeteekende gedenkt aan te besteden: den **OPBOUW** van een **PAKHUIS** met **WAGENHUIS** en **STALLING**, op het terrein van het voormalig **Pakhuis *de Stijfselmakerij***, waarvan de Bestekken en Voorwaarden, van af Vrijdag den 11den tot en met Zaturdag den 19den dezer, ter visie zullen liggen bij de Kasteleins VAN DER LAAN, TEN HAVE en PLAAT. Nadere inlichtingen en aanwijzingen der teekeningen zijn, gedurende dien tijd des voormiddags, te bekomen bij den Architect J. MARET, in de Poelestraat, lett. C, no. 27.

GRONINGEN, 8 November 1853.

K. MESDAG.

De ondergeteekenden blijven zich bij voortduring aanbevelen tot het **overnemen van VERZEKERINGEN** tegen ***ZEE-* en *RIVIERSCHADE***, in hunne kwaliteit als bevolmagtigde **Hoofdagenten** van de ***Nieder-Reinische-Güter-Assecuranz-Gesellschaft***, te **Wesel**.

DE MOL MONCOURT & WIJNNE.

Zondag avond tusschen negen en tien uur is er verloren een **donker groene SIGARENKOKER**, bevattende eene Banknoot *f* 60,00 en eene à *f* 25,00 en een Muntbiljet à *f* 10,00. De eerlijke vinder denzelven aan het BUREAU dezer COURANT terugbezorgende, zal zal GOED BELOOND worden.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 21sten December 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein B. TEN HAVE, aan de Groote Markt alhier, publiek te Koop worden aangeboden, om op den 1sten Mei 1854 te aanvaarden:

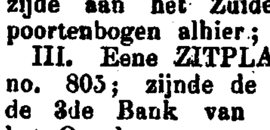

I. Eene kapitale KOOPMANS BEHUIZING, Q 31, met OPEN PLAATS, TUIN en BLEEKVELD er achter, en groot PAKHUIS, Q 30, daarnevens, alles op vrij eigen grond, Zuidzijde aan het Damsterdiep te *Groningen*.

II. Een extra groot PAKHUIS, met 4 Verdiepingen, R 498, *HAMBURG* genoemd, met open grond, Zuidzijde aan het Zuiderdiep, tusschen de Heere- en Oosterpoortenbogen alhier; doende 's jaars tot grondpacht *f* 3—95.

III. Eene ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, no. 805; zijnde de 1ste Plaats van af het Middenpad, in de 3de Bank van af den Zuid-Westelijken pilaar, voor het Orgel.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer W. ALDERSHOFF en Mejufvrouw.

HEDEN NAMIDDAG

van 2—5 uur te bezien, de **GOEDEREN**, welke MORGEN, WOENSDAG, den 9den November 1853, 's morgens te 10 uur en vervolgens, in het VERKOOPHUIS in de OOSTERSTRAAT alhier publiek zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

HOUTVEILING te *Zuidbroek*,

bij KOOPS, onder werkelijke Houtkoopers, op ZATURDAG den 12den November 1853, des morgens te 11 uur, van eene groote partij VUREN BALKEN, JUFFERS, ELLENS, ENZ.

Houtveiling,

onder werkelijke Houtkoopers,

op ZATURDAG den 12den November, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder W. D. KRUIZENGA, te *Winneweer*, aan het Damsterdiep, van eene partij **VUREN, GREENEN** en **ROEBALKEN, ELLINGS, KOLDERS, JUFFERS** en **GEZAAGDE HOUTWAREN.**

M. P. WENNIGER, *Notaris*.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG den 14den November 1853, des namiddags te 2 uur, ten Huize van O. R. DE VRIES, Kastelein te *Harkstede*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING en SCHUUR**, get. no. 79, met derzelver EIGEN HEEM, TUIN en APPELHOF, benevens eenige Kampen BOUW- en GROENLAND, te zamen groot 5 B., 28 R., 90 El.

II. Eene **DUBBELE HUT**, waarin 2 ARBEIDERSWONINGEN, get. no. 78, met 19 B., 27 R., 96 El EIGEN BOUW- en GROENLAND; — en

III. 10 B., 10 R., 40 El. EIGEN BOUW- en GROENLAND; alles staande en gelegen te *Harkstede*, en toebehoorende aan de Kinderen van wijlen J. J. VEENHOVEN en Vrouw.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **S. REYNDERS**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van A. K. NIPPERUS, op DONDERDAG den 17den November 1853, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein P. T. WIERSUM, te *Appingedam*, publiek verkoopen:

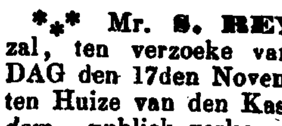

I. Eene voor vijf jaren geheel nieuws getimmerde roijale **HEEREN BEHUIZING**, voorzien van 3 BEHANGEN KAMERS, KEUKEN, KELDER, REGENBAK met POMP en KRANEN, ruime **SCHUUR**, met gelegenheid tot STALLING van VEE, groote ZOLDERS en verdere COMMODITEITEN, en EIGEN ERF, groot 4 Roeden, 82 Ellen.

II. Een HOUTSTEK, met de VASTE BEKLEMMING van het *Erf* en *Boomgaard*, groot 10 Roeden, 10 Ellen, doende tot huur *f* 2—25.

Alles onmiddellijk aan den Rijksweg en het Water te *Appingedam*, en zeer geschikt voor een Heerenhuis en ook tot uitoefening van alle Affaires.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, op DONDERDAG den 8sten December 1853, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Kastelein A. H. WIERINGA, te *Noordhorn*, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, nommer 53, en STALLING, met derzelver ERF en TUIN, eigen grond, staande en gelegen aan de Straat te *Noordhorn*.

II. De HELFT van eene TREKSCHUIT, varende van *Noordhorn* op *Groningen*, vice versa, met derzelver AAN- en TOEBEHOOREN, toebehoorende aan de Weduwe en Kinderen van wijlen PIETER FREBUS TEMPEL, in leven Trekschipper te *Noordhorn*.

*** De Erven wijlen den Heer T. J. HUISMAN, in leven *Burgemeester te Noordbroek*, gedenken binnen kort publiek te verkoopen:

Eene sterke en wélbetimmerde **BEHUIZING**, met **SCHUUR** en **STALLING**, benevens **TUIN** en **APPELHOF**, verder 2½ B. BOUWLAND, genoemd *DE KLIPPE*; 2½ B. GROENLAND, *EVERREITEN*; 3 B. GROEN- en BOUWLAND, bij den Pastorijweg; 1½ B. BOUWLAND, *OUDE BEPPE*; 3 B. GROEN- en BOUWLAND, *DE SCHEVE ZES*, en 1½ B. GROENLAND, *HET HAANJE*; beide laatste perceelen gelegen te *Broeksterhamrik*, en de vorige staande en gelegen te *Noordbroek*. Ook zullen alsdan verkocht worden eenige **EIGENDOMMEN** en **GRONDPACHTEN**.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene nette **WINKELBEHUIZING**, gelegen in eene der voornaamste hoofdstraten alhier, geschikt voor alle Affaires. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

AFBRAAK
UIT DE HAND TE KOOP

aan het PAKHUIS ***DE STIJFSELMAKERIJ***, staande nabij den Apoortenboog te *Groningen*; bestaande in **eene groote partij BESTE PANNEN, STEEN, BALKEN, ZOLDERS, JUFFERS, eene groote hoeveelheid IJZEREN ANKERS, enz. enz.**: voortaan iederen DINGSDAG **van des morgens 9 tot des namiddags 2 uur.**

Boekdrukkerij!

De ondergeteekende berigt door deze, dat zijne **BOEKDRUKKERIJ** verplaatst is van uit de Poelestraat naar de **Noorderhaven**, letter **I** No. **229** (naast het Kantoor van de Heeren B. ONNES en ZOON), en blijft zich bij voortduring bij zijne geachte Stad- en Gewestgenooten, alsmede bij Heeren Boekhandelaren tot het **DRUKKEN** en **LEVEREN** van alle in dit Vak **voorkomende zaken**, ten vriendelijkste aanbevelen; belovende eene **civiele, spoedige** en **nette** aflevering.

GRONINGEN, 7 November 1853.

J. S. OPPENHEIM,
Stadsdrukker.

Beurs- en **Boterberigten** zijn **elken Marktdag** ten spoedigste verkrijgbaar.

N.B. **KANTOOR DER STAATSLOTERIJ** wordt te zijnen Huize gehouden, en zijn er **LOTEN** in **alle gedeelten** verkrijgbaar; tevens kan men van **alle Nommers**, zoowel van Kollekten buiten als binnen de Provincie, informatie bekomen.

De ondergeteekende berigt zijne geachte Stad- en Landgenooten, dat hij is **verhuisd** van de PELSTERSTRAAT naar de **HEERESTRAAT**, lett. F. no. 326. Heeft voorradig **alle soorten** van **ZEEM-** en **GLACÉ HANDSCHOENEN**, alsmede **ZEEMLEDEREN ONDERGOED** en wat meer tot zijn Vak behoort. Verzoekt vriendelijk gunst en rekommandatie.

GRONINGEN, 8 November 1853.

KOLBE,
Handschoenenmaker.

T. M. HEIDEGGERS

berigt hare geachte Begunstigers, dat zij ontvangen heeft **WINTERSTOFFEN, LANGE SCHWALS** en **DOEKEN, FRANSCHE ZIJDE**, alsmede de MODELLEN voor **MANTELS.**

Bij **A. J. POORTMAN**, aan de Groote Markt, onder Mejufvrouw Wedw. BONTEKOE, zijn te bekomen versche **TEXELSCHE OESTERS**, HOLLANDSCHE, ENGELSCHE en BRABANDSCHE **BIEREN**; belooft eene nette en civiele bediening; verzoekt eens ieders gunst en rekommandatie.

Het **EAU DE CARMES** van MARGARETHA GRASS is zeer gunstig bij krampachtige verzwakkingen van het zenuwgestel en der spijsverteeringsorganen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, hoofdpijn en tandpijn, en vervangt, naar getuigenis van Dr. KILIAN, de HOFMAN'S droppels met *veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende vallen.*

Het wordt uiterlijk door inwrijvingen en inademen, innerlijk met water vermengd gebruikt, is onschadelijk in alle opzigten en bij bloedsaandrang en beroerten volstrekt onmisbaar.

In heele en halve Fleschjes à *f* 1.00 en 50 c.

Bij ieder Fleschje wordt eene aanwijzing tot gebruik gegeven.

Aan Heeren Depôthouders wordt berigt, dat de prijs aanzienlijk verminderd is.

Kagchelkapjes, Viltpantoffels, Overschoenen, Waskaarsen, Dominospelen, Gezelschapsspelen, Engelsche Pepermunt à 10 Cents het doosje in onderstaande Depôts.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. ...ZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA; te *Meppel* bij J. BARTH; te *Nieuwolda* bij P. R. VAN CALCAR; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENIJE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Ter ***Leeuwarder Courant-drukkerij*** wordt verlangd: een bekwame **LETTERZETTER** of **DRUKKER**, ten einde aldaar als ***EERSTE KNECHT*** werkzaam te kunnen zijn. Nader onderrigt met gefrankeerde brieven ten KANTORE dier Courant, te *Leeuwarden*.

TWEE GOUD-CANTIELJEWERKERS,

hun VAK geheel of ten deele, maar bij voorkeur ook het ZILVERWERKEN verstaande, kunnen tegen billijk loon VAST WERK bekomen bij

B. KUITERT, C.z.,
Graveur en Goudsmid.

P.S. Er kunnen tevens nog **twee à drie LEERLINGEN** geplaatst worden.

WORDT GEVRAAGD: Een fatsoenlijk vlug **JONGELING**, 14 à 16 jaren oud, Prot. Godsdienst, om in eene **neringdoende Affaire** behulpzaam te zijn. Adres aan het BUREAU dezer COURANT, lett. F. *Brieven franko.*

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA